

**Poznań, 14 czerwca.** W kwietniu ubiegłym poda-  
liśmy pismo kilku obywateli Królestwa Polskiego w  
przedmiocie uchylania się wybitniejszych osobistości tamtejs-  
zych od udziału w tak zwanych organizacyjnych pracach  
margrabiego Wielopolskiego, dołączając jednocześnie kilka  
uwag z naszej strony. Jeden z ustępów rzeczonoego listu  
podnosił z dawna przez niechętnych Polsce czyniony jej  
synom zarzut, że nieposiadają zmysłu porządku, posłuszeń-  
stwa i wytrwałej pracy obywatelskiej, które to przymioty  
służą za niezbędny żywił każdego zdrowego organizmu  
publicznego w całym świecie uchodzą. W uwagach naszych  
objaśniliśmy i jak się nam wydaje, odparliśmy ten zarzut o  
ile takowy do właściwości polskiego charakteru, nie zaś do  
nieuniknionych następstw smutnej historii porzobiorowej  
miał się odnosić.

Otóż dochodzi nas obecnie z dalekiego wychodźstwa  
polskiego, od p. W. H., kilka nowych uwag, odnoszących  
się do owego zarzutu narodowej niesforności. Skwapliwie  
je tu powtarzamy, bo wysłuchajmy one niewątpliwą wpraw-  
dzie, ale przez nas samych nawet nie dość uznawaną praw-  
dę, że jeśli jest w tym względzie zła i wina, nie narodo-  
wemu charakterowi na karb wyłączny kłaść je należy.

Szanowny korespondent pisze:  
Nieporządek idzie w parze z niesprawiedliwo-  
ścią. Cała historia takie niesie świadectwo. Anarchia bie-  
rze górę zawsze i wszędzie tam, gdzie i kiedy nie ma tego  
ktoby mógł i chciał niesprawiedliwości położyć koniec. Nie-  
posłuszeństwo zdradza się zawsze tam, gdzie nie ma nikogo,  
ktoby stosownie do potrzeby umiał dać rozkazy.

Gdyby jaki naród mógł być wyłącznie zasłużony na ty-  
tuł niesfornego, przedź ten, gdzie szlachta, biorąc rzeczy  
z punktu widzenia naszych oskarżycieli, którzy pomimo nawet  
świeżych wypadków w Warszawie, liczniejsi są jeszcze jakby  
się zdawało, była tak niespokojna, swawolna, tak wyuzdana,  
jak szlachta francuska. A przecież naród nie zginął i umiał  
słuchać tych, którzy umieli mu rozkazywać. Cała historia  
francuska, jak zresztą i inne, jest niejako ciągiem przepla-  
taniem epoki niesforności i swawoli, z epoką posłuszeństwa,  
karności i istotnego porządku.

Polska miała także świetne w historii swej epoki,  
posiadała umiających ją rządzić i umiających całosci jej  
bronić. Anarchia zaś nigdy tam nie doszła była do tak  
wysokiego stopnia, do jakiego nieraz wznosiła się u innych  
narodów. Nic w dziejach naszych porównanem być nie może  
ani z wojną dwóch róz, ani z wojnami Gwelfów i Gibelinów,  
ani z anarchią republik włoskich, ani z anarchią feo-  
dalną we Francji, ani z wojną katolickiej ligi, ani, nade-  
wszystko, z anarchią tam rewolucyjną. Nie było u nas  
przykładu całej klasy narodu uciekającej się o obcą pomoc  
przeciw własnym współziomkom. Wojen zaś religijnych,  
wszędzie tak okropnych, wcaleśmy w Polsce nieznali.

Tym krwawym gdzieindziej epokom, przeciwnie, odpo-  
wiałały u nas epoki dzielności władzy i porządku. Umie-  
liśmy słuchać, ilekroć mieliśmy umiających nam  
rozkazywać.

Słuchano u nas Chrobrego, Krzywoustego, Przemysła-  
wa, Łokietka, Kazimierza W., Jagiełłę, Zygmunta, Bato-  
rego, Sobieskiego. Największy zaś prawdy tej przykład,  
przykład naszym tylko dziejom właściwy, mamy w Wła-  
dysławie Łokietku. Póki niezdolnym się okazały, póki  
postępowanie jego było nieodpowiednie godności panującego,  
póty mu się opierano. Jak tylko do win się przynajac,  
publicznie za nie odpokutował, jak tylko czynami dowiódł  
swych mądrych zamiarów, natychmiast znalazł też ludzi  
zdolnych jego usiłowaniam pomagać, znalazł wszędzie po-  
słuszeństwo i Polskę ocalił.

Jeżeli powstanie z roku 1830, któremu szczególnie  
anarchia zarzucają, nie stało się początkiem jednej z takich  
świetnych dla Polski epok, jedyna tego przyczyna, że ani  
Cezar żaden, ani żaden August w porę na horyzoncie na-  
szym się nieukazał.

Zatem nie idzie, żeby ten coby jednym albo drugim  
dla nas być miał, jeszcze nim zostać niemógł. Ale do tego  
pomocniczym być nie może wmawianie w Polaków przyro-  
dzonego do posłuszeństwa wstrętu. Jakimże to rozkazom,  
miły Boże, wstrętne postępowanie zgubiło sprawę naszą?  
Czy nieoczekiwano ich raczej zewsząd ze ślepa ufnoscia?

Młodzież, która rozpoczęła dzieło, po oczyszczeniu z  
placu nieprzyjaciela, schodzi z niego sama, uznając się  
skromnie za nieudolną, i oddaje w poważniejsze ręce ster  
dalszych wypadków. I cóż zrobiono z najsilniejszą bo dykta-  
torską władzą? Posłuszeństwo, ta potrzebna konieczność w  
działaniu, ale bierna tylko cnota, żadną skuteczną i dzielną  
wola natchnąć dyktatora niepotrafiła. Od czasów spartań-  
skiej młodzieży nie widziano wspanialszego przykładu skro-  
mności i poszanowania dla zasług i nabytej sławy; ale tak-  
że na nieszczęście nie widziano i zgubniejszych skutków  
tak szlachetnego postępku.

Co zniweczyło wówczas rozmaite powstania w provin-  
cyach zabranych, jeśli nie oczekiwanie wyższych rozkazów?  
Na Wołyniu i Ukrainie szczególnie ta zgubna powolność  
uczuc się dała. Co wyprowadziło Ukraińców za granicę,  
jeśli nie cześć dla nabytych imion, jeśli nie nieśmiałość w  
odstąpieniu poważnego i poważanego, ale styranego już  
Kołyski? Co zrobił Romarino z wojskową karnością, której  
przecież mu nieodmawiano, i z wyborowem wojskiem? Po

gościńcu nawet iść nie umiał i zabnął w manowce; a po  
najniepewniejszych ruchach załaził, nie wiedząc jak, w przeci-  
wny swemu przeznaczeniu koniec.

Obok tego, gdzie tylko zdarzył się mąż umięjący i  
chcący istotnie kierować, zawsze czegoś ważnego w swojej  
sferze dokazał. Nagórniczewski i Różycki umieli prowadzić,  
to też znaleźli i umięjących iść za nimi. Pierwszy zniknął  
jak tylko płonnej poddał się woli; drugi wzrastał w miarę  
jak się od niej oddalał. Zmudził pod dowództwem miejsco-  
wych naczelników, oczyszczała też strony z nieprzyjaciół i pod  
własnym już rządem czekała przybycia sił polskich i roz-  
kazów rządu narodowego. Pod Wilnem, gdzie jeszcze wszy-  
stko można było naprawić, dla czego się to nie stało? Oto  
może dla tego jedynie, że zdolny, ale niższy w stopniu je-  
nerał, nie chcąc karności wojskowej przełamać, ofiarowanego  
sobie dowództwa nieprzyjął.

Czy potomność, gdyby ta z naszymi oskarżycielami  
spierać się chciała, nie miałaby prawa powiedzieć raczej,  
że zbytek posłuszeństwa, nie zaś brak jego, prawdziwą  
był przyczyną nieszczęśliwego końca naszej ostatniej wojny?

Ale zostawmy jej świeżą naszą przeszłość: żadne teo-  
rye zmienić onej nie potrafią, bo żadne na nią wpłynąć  
nie mogą. Niestety! nie tak się ma z teraźniejszością!  
Wpływają one zawsze na obecny stan rzeczy, nie dla wstrzy-  
mania wprawdzie biegu wypadków, ale dla ich opóźnienia,  
i w tym właśnie nasze nieszczęście. A teoria narodowego  
u nas nieposłuszeństwa, narodowej jakiejś tam niesforności  
wyłącznie nibyto w Polskę i jej mieszkańców wcielonej,  
tak oddawna była między nami szerzoną, iż nawet tak  
świetnie przeczące jej dziś ostatnie męczeńskie ruchy w Wa-  
rszawie jeszcze nie wszystkich nawrócić zdołały.

Uległo wielu z nas w tym względzie, obcej, nieprzyja-  
znej nam opinii, z taką samą łatwością, z jaką ulegli jej  
drudzy przyjmując na siebie tak niewłaściwą, a tak nam  
szkodliwą, nazwę rewolucjonistów.

N. Pan raczył nadać w nadzwyczajnej misji przysła-  
nemu cesarskiemu tureckiemu posłowi u dworu francuskiego,  
Vely Eddinowi paszy, order orła czerwonego pierwszej  
klasy; pierwszemu sekretarzowi przy téjże misji, Ali bejowi,  
order orła czerwonego trzeciej klasy, a sekretarzom Fabri  
bejowi, Riza effendemu i Garinowi Lamorflan order orła  
wonego czwartej klasy.

**Berlin, 13 czerwca.** Król przydywał wczoraj w ra-  
dzie ministeryalnej, która trwała od godziny 10 przed po-  
łudniem do 2 1/4 z południa.

Minister spraw zagranicznych, baron Schleinitz,  
konferował wczoraj z posłem pruskim, hr. Pourtalésem,  
który do Paryża w tym samym dniu wyjechał, przydłuższy  
czas. Baron Budberg, rosyjski poseł u dworu berlińskiego,  
który obecnie z familią swoją w Szwajcaryi bawi, powraca  
tu 22 bm. i udaje się niezwłocznie z rozkazu swego mo-  
narchy do Petersburga.

Najnowszy numer Justizministerialblatt za-  
wiera ważny wyrok zapadły na plenarnem posiedzeniu naj-  
wyższego trybunału w kwestyi dotyczącej się ponoszenia ko-  
sztoów administracji policyjnej w miastach, w których ad-  
ministracją tę sprawują władze rządowe. W przypadkach  
takich pensye podług przepisów prawnych urzędnikom tym  
wypłacać powinien rząd a nie gmina miejska. Wszczął się  
spór o to, jakich urzędników pod tém rozumieć należy,  
czy tylko np. dyrektora policyi, czy też i innych urzędni-  
ków policyjnych. Otóż najwyższy trybunał orzekł, że pod  
urzędnikami tymi rozumieć należy wszystkich urzędników  
królewskich, których do sprawowania administracji policyj-  
nej przyjęto i potwierdzono.

**Wrocław, 11 czerwca.** Wszechnica tutejsza obchodzić  
będzie d. 3 sierpnia br. 50letni jubileusz swego istnienia.  
Na pokrycie kosztów uroczystości przeznaczył minister  
wychowania publicznego 5000 tal. Dziś po południu po-  
wstała gwałtowna burza; ulewa równająca się oberwanu  
chmury i silny grad nawiedził miasto. Niektóre ulice  
i place były przez niejakiś czas wodą zalane. I w nie-  
których miejscach na prowincyi lały deszcze ulewne, i ztąd  
też rzeki górskie nadzwyczaj przybrały. Nissa np. wczor-  
ajszego nocy tak przybrała, że pod Kłodzkiem wystąpiła  
z koryta.

## KROLESTWO POLSKIE.

**Warszawa, 9 czerwca.** Powszechnie jest mniemanie, że  
dnia 13 bm. to jest 1 czerwca podług greckiego kalendarza,  
nastąpią tu ważne ogłoszenia cesarskie przedsięwzięć się  
mających wielkich reform w Królestwie. Wieść niesie, że  
te reformy nie ograniczą się na nic nieznaczających formal-  
nościach rady stanu itp., ale przywrócą mniej więcej stan  
rzeczy z r. 1815.

Przed kilku dniami zakończył tu życie Ignacy Dem-  
bowski, były poseł na sejm i dawny wojskowy polski.  
Zmarły liczył lat 72.

Na Wołyniu zakończył życie powszechnie żalowany

i wielorako zasłużony obywatel tamtejszy, Władysław Pod-  
horodeński. Przez długie lata przewodniczył on jako mar-  
szałek powiatowy, obywatelem łuckiego powiatu i był ku-  
ratorem obywatelskim tamtejszego gimnazjum.

Od pogranicza Ukrainy donoszą, że ani jesień po-  
sepną, ani ogromne mrozy, nie wywarły żadnego wpływu  
na zniszczenie nasion szarańczy; stąd też ceny zboża bar-  
dzo tam idą w górę. Podobnież niepomyślnie wieści co do  
szarańczy dochodzą z Bessarabii i sąsiednich z nią Podola  
i Ukrainy. W samej Bessarabii zakopała się szarańcza na  
przestrzeni 70,000 morgów.

**Warszawa, 10 czerwca.** Wczoraj przedpołudniem udzie-  
lił zastępca namiestnika, generał Suchozaniet, posłuchania  
deputacyi stanu kupieckiego, którą dniem wprzód zawi-  
domiono, by się stawiła na zamek. Jak piszą do Schl.  
Ztg., przedstawienie odbywało się po rosyjsku, że zaś więk-  
sza część kupców źle mówi tym językiem, wyraził im Su-  
chozaniet swoje zdziwienie z tego powodu. Na to odezwał  
się rosyjski kupiec Istomin, na swoich brodatych ziórkach  
wskazując: „My to, JW. generale, jesteśmy rosyjskimi  
kupcami, z nami więc możesz JWpan po rosyjsku mówić;  
tamci zaś panowie są Polacy i ojczystym swoim mówią je-  
zykiem.” Suchozaniet postrzegłszy, że jeden (pan St. R.),  
jakkolwiek w mundurze (kupcy bowiem osobny mają mun-  
dur galowy w Rosyi i w Warszawie), bardzo jednak nie  
po formie miał jedną nogę naprzód wystawioną, a jedną  
rękę w tył założoną, raczył sam mu ułożyć ręce do nogi,  
jak po żołniersku należy, dodając naukę, że kto przed nim  
stoi, powinien ręce trzymać przy łądwach spuszczone. W  
koncu pożegnał zastępca namiestnika, kupców warszawskich  
następującą przemową: „Panowie! Przyczyniacie się wedle  
możności waszej do spokojności, bo gdzie spokojność, tam  
idą interesa, gdzie idą interesa, tam są pieniądze, a gdzie  
są pieniądze tam też prawdziwa jest wolność.”

U redaktora Kuryera Warszawskiego, Karola Ku-  
cza (o którym mówią, że koresponduje do Czasu), odby-  
wała się dziś rewizya policyjna, ale nic podejrzanego nie  
znaleziono. Podobnież rewizye przedsięwzięto u kilku innych  
literatów, podejrzanych o korespondowanie do gazet zagra-  
nicznych w duchu niemieckim rządowi (korespondenci do In-  
dépendance, Norda itp. wolni są naturalnie od takich  
podejrzeń, tém bardziej, że są rządowymi figurami i piszą  
co im każą), ale jak się zdaje, także bezskutecznie.

Czarnarki, rogatywki i inne ubiory polskie, pokazują  
się teraz w wielkiej liczbie na ulicy, chociaż policya i woj-  
sko na niektóre z nich od czasu do czasu wciąż jeszcze  
poluje.

Dziś odbyło się w kościele św. Krzyża jak najuroczy-  
ściej żałobne nabożeństwo za Lelewela. Ogromny ten ko-  
ściół przepełniony był pobożnymi, a tysiące dla braku  
miejsca wejścia już nieznalazły. Całe nabożeństwo nosiło  
cechę największej powagi, najżywszego współdziałania i skoń-  
czyło się najspokojniej, bez żadnego zakłócenia. Celebrował  
biskup hr. Plater. U ołtarza stało podczas nabożeństwa  
kilku uczniów zgasłego profesora, z pochodniami w rękę.  
Muzykę żałobną wykonali z własnego popędu najznakomitsi  
śpiewacy i artyści muzyczni. W końcu jeden z dawnych  
uczniów Lelewela uwieńczył wawrzynem jego popiersie.  
Przed kościołem utrzymywali akademicy porządek. Rozdawano  
też pomiędzy obecnych dobrze trafiony portret Lelewela  
i cynkografowaną jego biografią. Po zakończeniu żałobnego  
nabożeństwa, zaintonowały zebrane tłumy pieśń: „Boże  
coś Polskę”.

\* Z Augustowskiego, w maju. Gubernia tutejsza, choć  
oddalona od Warszawy, nie pozostała przecież obcą ruchowi,  
jaki się objawił w całym narodzie. Ruch ten może w mniej  
żywych barwach, ale nie mniej silnie tu zawrzał. przygo-  
towawcze wstrzymanie się od zabaw karnawałowych okazu-  
jące wejście na poważniejszą drogę zakomunikowało się i  
tutejszym stronom; a lubo ogłoszone były w kilku punktach  
wieczory tańcujące lub bale na cele dobroczynne, przecież  
takowe nigdzie nie przyszły do skutku. W jednej Kalwaryi  
było usiłowanie ze strony człowieka, nie chcącego głębiej  
sięgnąć do pobudek a pragnącego wyrzucić i okazać swój  
wpływ, aby się powiódł bal na korzyść szpitala miejscowe-  
go; ale tryumf płytkości i próżności był niewielki; mimo  
wysiłek ze strony promotora, ledwie kilka kobiet i kilku-  
nastu mężczyzn dało się wciągnąć na salę balową.

Skoro wypadki lotowe stały się wiadome, we wszy-  
stkich prawie kościołach odbyły się uroczyste nabożeństwa  
żałobne za poległych, i liczne zebrano składki dla rannych  
i rodzin poległych; wszędzie przywdziano grubą żałobę i  
przybrano uroczystą powagę. Myśl równouprawnienia sta-  
rozakonnych i zbliżenia się wzajemnego między ludźmi róż-  
nych stanów, żywo i serdecznie przyjęła się w umysłach.  
Oświeceniowych i dobrego imienia używających starozakon-  
nych przyjęto do resurs i towarzystw; podawano wszędzie  
rękę ludziom dotąd niższą klasą zwanym, aby ich podnieść  
do siebie; porzucono zbytek ubiory i wystawy; zwrócono  
się do modlitwy, a damy i mężczyźni tak zwanego wyższe-  
go towarzystwa współubiegają się z mieszczanami i wieśni-  
kami w pełnieniu posług przy obrzędach religijnych; hymn  
za ojczyznę we wszystkich nieco większych miastach i mi-  
asteczkach śpiewany jest codziennie na rannych nabożeń-  
stwach.

Włosianie początkowo nie pojmowali tego ruchu, tém więcej, że ich z razu bałamucili rząd przez wysłanych agentów i przez żołdatów, którzy musieli to sobie mieć poleceniem, bo wszędzie jednoznacznie opowiadali ludowi o wypadkach lutowych: że panowie zjechali się do Warszawy, aby się sprzeciwić cesarzowi, który chciał chłopów obdarować ziemią, że zrobili bunt, że ustroili kogoś za króla polskiego, posadzili go na tronie krzyżując: Niech żyje król polski i Polska! i że za to kazał cesarz strzelać. Rozesłani agenci nie opuścili żadnej wsi dziedzicznej, namawiając włosian do odmówienia pańszczyzny, strasząc ich, że jeśli w tym roku nieprzeznaczą jej odbywać, pozostaną pańszczyznianami na całe życie. W ludem w całej gubernii miało miejsce wzburzenie między ludem wiejskim, które się objawiło przez wypowiedzenie pańszczyzny. Gdzie dziedzic miał dobrą wolę i cierpliwość, wzburzenie skończyło się na tém, że po kilku dniach dali się namówić do roboty z własnej chęci, byle w ciągu roku stanowczo robocizna została zniesioną. Tam nawet, gdzie dziedzice wezwali interwencyi władzy, spokojność powróciła, a kozacy i żandarmi dzielnym obchodzeniem się z egzekwowanymi potrafili ostatecznie oburzyć lud przeciwko rządowi. W ogóle rząd napróżno chełpi się, że ma lud wiejski sobie przychylny. Chłop ma do pana urazę, ale to jest rzecz domowa, nienawidzi zaś przeciw Moskalom jest wszystkim wspólna. Coraz więcej otwierają się im oczy. Młodzi, którzy nie pamiętają czasów przedrewolucyjnych, przy swój ciemnocie sądzą, że tak jak było tak być powinno i być musi; coraz przecieź więcej zaczynają przejrzać i poznawać, że bez Moskali byłoby im lepiej. Mianowicie w skutek nacisku na religiję i duchowieństwo, lud coraz więcej pojmując, że jest ciemnym i że wyższa klasa szczerze zwraca się ku niemu i pragnie wspólnego dobra.

Taki jest ogólny charakter dzisiejszego stanu umysłów w naszej prowincji. Teraz przystąpię do niektórych szczegółów. Najprzód muszę uprzedzić, że nasza gubernia dzieli się na dwie części. Okręgi sądowe: Tykociński, Łomżyński i Biebrzański liczą się do Mazowsza, kupią się koło swego ogniska w Łomży, i zbliżają się charakterem do reszty Mazowsza. Północna część, a mianowicie Marjampolskie, Kalwaryjskie i część Sejneńskiego jest czysto litewska; reszta Sejneńskiego i Dąbrowskiego stanowi przejście od Litwy do Mazowsza. Lud tu jest mazowiecki lub rusiński, ale należąca zawsze do Litwy, przybrał w znacznej części charakter litewski.

Na czele rządu stoi gubernator, baron Fersen, rodem z nadbałtyckich prowincji ale wychowaniem i związkami małżeńskimi z kuzynką Gorczakowa, Rosjanin. Człowiek to młody, więc skłonniejszy do postępu, dość oświecony, lubo nie zna wcale historii polskiej, a zatem i charakteru Polaków, a przeto źle uprzedzony przeciw nam; ale przy tém człowiek dobrze wychowany, w stosunkach prywatnych najzaczęniejszy, jako urzędnik, prawy i niepozbawiający nieprawości, o ile się da sprawiedliwy, pełen taktu, bo choć młody ale nie zapalający się, a przy tém wszystkim nie zły dyplomata. Ponieważ nikt od niego niewymaga, aby był polskim patriotą, przeto w ogóle oddają mu sprawiedliwość, że choć głumi ile może, objawy narodowego życia, ale robi to środkami dość legalnymi i nie dopuszcza prześladowania.

Przysłany zaraz po lutym generał Brosse na komendanta wojsk w całej gubernii, pragnąłby daną sobie instrukcją przytłumić wulkan, na którym powiedziano mu, że siedzi, wprowadzić w wykonanie, może nietylko ze skłonności do okrucieństwa, jak z ciemnoty i twórczości. Słucha wszelkich doniesień i podszeptów i wszystkim wierzy, a nie może pojąć takiej rewolucji, gdzie ludność bezbronna z krzyżem tylko na czele, z modlitwą w sercu i ustach, z zaparciem się dawnych wad, nie wstępując czynnie przeciw rządowi, zmusza Moskali do ciągłej baczności, mordującej ich więcej niż otwarta wojna, ile że ta ludność ożywia się coraz więcej i coraz rozszerza swe koło. Ów Brosse już po kilka razy pragnął strzelać, ale Fersen dumny tém, że potrafi utrzymać porządek w gubernii sobie powierzonej, nie dopuszcza tego, bo powodów istotnych nie ma żadnych, a czuje, że przycepienie się naprzykład do procesy religijnej oburzyłoby jeszcze więcej lud prosty. Nie wspomina o kilkunastu zausznikach i nikczemnikach, którzy pragną łowić w mętnej wodzie, przybierając nieraz pozory niewinności lub nawet patriotyzmu. Chodzi mi raczej o przyoczenie kilku faktów.

Dnia 26 kwietnia przypadała procesya z kościoła parafialnego w Suwałkach na cmentarz. Pan Brosse uwierzywszy doniesieniom, że na jej czele będzie niesiona chorągiew z orłem białym, porzucił wojsko z nabiją bronią w różnych punktach po obu stronach drogi, którą szła procesya. Warto było widzieć, jak kobiety nawet, ujrawszy wojsko z karabinami, nie okazały żadnej bojaźni, ale z uśmiechem zapału śledziły manewra Moskali. Dzień trzeci maja odznaczył się w całej gubernii zdjęciem żałoby, ubiorami kobiet jasnymi mimo straszną niepogodę i śniegu. Z rana wszędzie modlono się; po południu odwiedzano się wzajemnie; wieczorem w miastach mieszkania były poświecane. Dnia 5 maja przypadła Wielkanoc moskiewska. To też prócz Moskali nikogo prawie na ulicach widać nie było. Nazajutrz uroczystość dworska: rocznica urodzin Aleksandra. W Suwałkach muzyka wojskowa grała po południu w ogrodzie publicznym w środku miasta leżącym. Sotdaci zapraszali do ogrodu w taki np. sposób: „Za czém nie idziesz w sad,“ ale mimo tych grzecznych inwytacji, nikt prócz Moskali nie przechodził nawet przez ogród. Wreszcie nadeszły Zielone Świątki. W okolicy Augustowa w pięknym położeniu, jest wieś Studziennicza, gdzie w kapliczce znajduje się obraz N. Panny, wedle podania cudowny. Corocznie tam zbiera się po kilkanaście tysięcy ludzi z całej Litwy. Liczne kompanie a raczej gromady ludzi udawały się tam zawsze z parafii Suwałkiej. Aby zapobiedz nadu-

życiom, jakie miały miejsce w takich gromadach pielgrzymów, podano myśl, aby na czele parafian poszedł kapłan. Nie podobało się to władzy, lekającej się nawet pobożności; zakazano wzięcia krzyża i chorągwi, a policya i żandarmi rozpedzili z przed kościoła mnóstwo ludu przybyłego do towarzyszenia kompanii. Nawet po kościołach chodzili policyjni urzędnicy, szepejąc chłopom: „Jeśli chcecie spróbować ruskich bagnatów, to tu czekajcie.“ Lud ciemny a zestrachany, odstąpił od kościoła i udał się w podróż nieczekając na księdza. Dopiero na mszę św. o godzinie 7 zebrała się znaczna liczba niewiast i mężczyzn wyższego towarzysztwa i nieco mieszczan, a wysłuchawszy mszy i odśpiewawszy hymn, udała się do Studziennicznej pie szo. Poszedł z nimi i kapłan, ale bez żadnych insygniów. Wychoząc z miasta, kompania spotkała batalion Moskali uzbrojonych, zapewne gotowych strzelać. Zaraz za miastem dało się widzieć, że kompania była eskortowaną przez żandarmów i kozaków, którzy naprzód o kilka tysięcy kroków, i z tyłu w takim samym odstepie towarzyszyli, zatrzymując się tam, gdzie i kompania zatrzymywała się dla odpoczynku. Kompania postępowała w porządku, śpiewając pieśni religijne, trzy mile szosą, do wsi kościelnej Szczebry, gdzie wypadało wstąpić do kościoła. Tam znalazł się oddział kozaków uzbrojonych w lance, karabinki i nieodstępne kańczuki, pod dowództwem oficera i urzędnika policyjnego. Ponieważ kompania zamierzała wstąpić do kościoła na nieśpór i zabrać z tamąd krzyż i chorągwie, przeto kilku mężczyzn wyprzedziło kompanię aby wstąpić do księdza, iżby kazał kościół otworzyć. Pokazało się, że ksiądz z polecenia władzy policyjnej wyjechał z domu, a klucze z trudnością dano z plebanii. Gdy kościół został otwarty i odezwały się dzwony, kilku mężczyzn wzięwszy krzyż i chorągwie dwie kościelne wyszli naprzeciw kompanii. Ledwie zbliżono się do kompanii, kozacy stojący opodal przybiegli i pochwytywszy za krzyż i chorągwie, wstrzymali pochód wołając, że dalej iść nie wolno. Była to nader uroczysta chwila, kiedy trzymający krzyż i chorągwie, nie oddając takowych, dopytują się, dla czego zatrzymują pochód i z czyjego rozkazu? Wszystkie zaś lud rzucił się na kolana i zaśpiewał: „Święty Boże, święty mocny, święty a nieśmiertelny, zmiłuj się nad nami!“ Niektóre kobiety w płacz, natomiast mnóstwo z ludu wyrwać się zaczęło, aby kozaków odpędzić. Ledwie rozważniejsi wstrzymali. Kozacy w osłupieniu tłómaczyli się, że zatrzymać kazał urzędnik policyjny, ten zaś nadsięgłszy, wypierał się, że takiego polecenia nie dawał i odstąpić kozakom kazał. Lud więc nie wstępując już do kościoła poszedł dalej, kończąc hymn suplikacyjny. Kto i dla czego kazał niedopuszczyć wzięcia chorągwi kościelnych i krzyża, trudno wiedzieć. Po trzech godzinnej jeździe podróży przybyła kompania na miejsce, będąc spotkana przez kapłanów i kilka tysięcy zebranego już tam ludu. Gdy przecieź za kompanią przybył i oddział kozaków, lud tak się przestraszył, że mnóstwo natychmiast pouciekało do domu. Ci którzy pozostali, wysławiając chórówką, z odgrózkami i z oburzeniem przeciw Moskalom, śpiewali z prawdziwym zapałem hymn za ojczyznę i „Pod twoją obronę.“ Kiedy noc ciemnymi pokryła te kilkanaście tysięcy ludu rozrzuconego po pysznej okolicy Studziennicznej wśród lasu nad jeziorem, przedstawił się widok nieopisanie piękny. Tysiące ognisk, około każdego po kilkanaście lub kilkadziesiąt osób, przy każdym ognisku pieśni religijne, a między nimi nie rzadko: „Boże coś Polskę przez tak długie wieki!“

Nazajutrz po nabożeństwie, odprowadzeni znów przez całą zebrana ludność, pobłogosławieni przez kapłanów, wrócili parafianie Suwałcy ku domowi, pokrzepieni na duchu. Do tych kilku szczegółów malujących usposobienie umysłów w tej części kraju i działania władz, dodać wypada kilka szczegółów o zachowaniu się wojska moskiewskiego tu konstytuującego. W Suwałkach stoi od 2 lat trzeci batalion strzelców celnych, a od roku pułk piechoty Nowo-Ingiermanlandzki. Jeszcze w roku zeszłym w czasie procesy Bożego Ciała podporucznik baron v. d. H. zrobił zakład, że pozostanie na otwartym balkonie, wraz z zaproszonymi oficerami, nie zdejmując czapki i paląc papierosa przez cały czas przeciągania procesy. Jakoż podziwiać trzeba powściągliwość ludu, że mimo oburzenia, pozostawił w spokoju znaczne grono ludzi, nieumiejących szanować pobożności ludu wśród którego goszczą. Kiedy po lutowych wypadkach wszyscy przywdziali żałobę, jeden z oficerów psa swego ubrał w żałobę i tak go wyprowadził na miasto. Ale wreszcie jak wam się będzie podobać wyobrazenie o honorze i jego obrazie między oficerami armii rosyjskiej? Ten sam baron v. d. H. po kilka razy robił niegrzeczności damom, wyśmiewając żałobę, a mężczyznom, potracając ich rozmyślnie. Jeden z młodych ludzi, po trzykroć przez niego niegrzecznie napastowany, spotkawszy p. barona w miejscu publicznym, w obec kilkunastu oficerów tegoż batalionu i przechodniego jakiegoś pułku huzarów, wyprawdził mu wszystkie jego sprawy, i nazwał takie postępowanie nikczemnym i podłym, tak że obecni huzarzy o małego barona za drzwi nie wyrzucili. Czy wiecie jak się obraził pan baron? i jaką sobie zrobił satysfakcją? Oto podał skargę do gubernatora, który ją przekazał sądowi.

Na zakończenie powiem jeszcze, że prócz kwestyi włoskiej, która jak się wyraziłem jest sprawą domową i załatwia się za wspólną zgodą i dla wspólnej korzyści, wszystkie stany i powołania, niewiasty i męże, dzieci i starce, uczeni i prostaczki, chrześcijanie i starozakonni, duchowni wszelkich wyznań, szlachta i chłopci, wszyscy, wszyscy tchną jednym, silnym, gorącym uczuciem wydobyć się z pod ciężkiego jarzma, pod jakim tak długo naród jęczy.

## FRANCYA.

Paryż, 7 czerwca. Wiadomość o śmierci Cavoura wszy-

stkich przeraża; niema nikogo co by nieczuł tej klęski, którą nietylko sprawa włoska poniosła, ale i sprawa narodowości w ogóle. On był twórcą jedności włoskiej, kierownikiem całego ruchu narodowego od jego początku, któremu, prowadząc go najprostszą drogą do celu, nie pozwolił zbyć ani w lewo ani w prawo. Niezmierną jego zasługą polega na tém, że z nadzwyczajną bystrością umysłu potrafił poznać co w każdej chwili zrobić trzeba i jak daleko iść można i to też z żelazną konsekwencją, nie dając się złudzić nikomu i niczemu, przepowiadał. Był to wolnomyślny patriota wyższego rzędu i polityk jeden z najbłęglejszych w Europie, który siłą woli swojej, światłem rozumu i potęgą słowa z łatwością pokonywał tak podstępny i oszczerczy reakcyi, jako i naprzykrzoną krzykliwość i nierozumne zachcianki ulicznych przywódców. W ostatniej jeździe chwili, wród konania wyraził Cavour przyjaźniom najsilniejszą wiarę swoją w przyszłość Włoch. Dowiadujemy się, że sejm włoski na trzy dni z powodu śmierci Cavoura zawiesił swoje obrady, przez dwadzieścia dni sałe obydwoh izb ozdobione będą czarnymi całunami, a miasto Turyn przybrało już grubą żałobę. W angielskiej izbie lordów wtorek wieczorem przemówił lord Wodehouse z największą czcią dla zmarłego Cavoura oświadczając, że śmierć jego jest klęską publiczną i w podobny sposób odezwało się kilku innych parów, bez różnicy wyznania politycznego. Dzienniki paryskie oddają wszystkie hołd winny pamięci zmarłego. Słychać dość powszechnie, że prócz zbytku pracy, przyczyniło się najwięcej do choroby Cavoura zmartwienie i rozdrażnienie pochodzące z niemożności załatwienia sprawy rzymskiej, a szczególnie z postępowania niechętniej teraz, nieszczerzej i pełnej obłudnych wybiegów polityki francuskiej, która mu w ostatnich czasach podawała warunki podkopujące w samych posadach organizacją silnego i jednolitego włoskiego królestwa. Co do sposobu leczenia, którego użyto, zgadzają się tu znawcy, iż system, którego się lekarze turyńscy, żywcem przejęty od słynnego w Gil Blasie dr. Sangrado, niemógł jak tylko być arcyopozadnym dla przeciwników sprawy włoskiej; siedm razy w przeciągu tygodnia puszczając krew najzdrowszemu nawet człowiekowi, można być przekonany, że nie długo zaważać będzie na świecie.

— Ponieważ nie odebrano jeszcze żadnych wiadomości z Bejrutu o przybyciu floty i odjeździe wojska, przeto rozmaite wczoraj wmyśli i pogłoski niepokojące krążyły, które żadnej nie mają podstawy. Owszem w kołach rządowych coraz mocniej ustala się przekonanie, że wnioski francuskie chociaż z małemi zmianami przejdą wszystkie tak co do rzeczy, jak co do osób, i że Turcyja przystanie tą razą na namiestnika chrześcijanina i Maronitę z tém tylko zastrzeżeniem, że na przyszłość będzie mogła wybierać na tę godność kogo jej się podoba. Zdrowie sultana jest tak skołatane, iż lada dzień lękać się należy najsmutniejszego wypadku. Pays donosi z Księstw Naddunajskich szczególną wiadomość, potrzebującą jeszcze potwierdzenia, jako ksiądz Kuza chce się teraz, przeprowadziwszy zjednoczenie księstw, usunąć z pod zwierzchnictwa tureckiego, zastrzeżonego traktatami i że mianowicie domaga się zniesienia konstytucyjnego systemu ministrów odpowiedzialnych, oddalenia komisji centralnej i wprowadzenia głosowania powszechnego. Porta naturalnie niechce zezwolić na te zadania, które zresztą są dla nas niejasne.

— Wczoraj ciało prawodawcy obradowało dalej nad budżetem. Między mówcami odznaczył się przedewszystkiem Kolb-Bernard który szczególnie starał się wykazać że jak inną razą tak i tą równowagą budżetu jest cczą marą, którą się wszyscy ludzie i że niedobór z każdym rokiem w zastraszający sposób wzrasta; zakończył zaś żądaniem, aby nad każdą pozycją budżetu z osobna obradowano. Podobnie przemawiał Ollivier dowodząc jak tylko sztucznym sposobem uzyskano równowagę budżetu z jednej strony przesadzając dochody, z drugiej zamilczając wydatki i zwrócił uwagę na konieczność sprowadzenia wojska na stopę pokojową i powstrzymanie owego szalu budowy, jeśli się chce uniknąć toni bankructwa, zwłaszcza że podczas gdy dawniej dług państwa wzrastał przeciętno corocznie o pół miliona, teraz od lat kilku wzrasta o 11 milionów. Minister Magne i inni rządowi mówcy starali się przekonać izbę, że rząd nie układa sztucznych budżetów w celu ukrycia wydatków, że całą prawdę wypowiada i że budżet przyszłoroczny pokazuje finanse państwa w najświetniejszych stosunkach.

— Odebranie konsensu procederowego tym którzy wydrukowali broszurę księcia Aumale tak dalece zastraszyło drukarzy we Francji, że w wielu miejscach niechcą nawet drukować karteczek dla wyborców do rad departamentowych, jeśli są z nazwiskami osób rządowi niemiłych.

— Organizacja fotografów wojennych już skończona we wszystkich oddziałach. W każdym pułku jest jeden oficer, dwóch podoficerów i sześciu pomocników wyłącznie do fotografowania przeznaczeni; ich aparaty są proste i w małej liczbie, mieszczą się łatwo i wygodnie w jednym furgonie.

## WŁOCHY.

Turyn, 9 czerwca. Baron Ricasoli konferował wczoraj po drugi raz z królem względem utworzenia nowego gabinetu. Ricasoli wie że głównym warunkiem egzystencji nowego gabinetu jest utrzymanie polityki Cavoura. Każdy inny program odrzuciłaby tak większość parlamentu jak i większość narodu. Niektórzy członkowie obecnego gabinetu złożyli swe teki, mianowicie utrzymują, że wystąpi z niego minister wojny Fanti, a miejsce jego zajmie podług jednego jenerała della Rovere, podług drugiego della Marmora. Rozeszła się tu wieść, że dopiero w Rzymie na drodze telegraficznej się zapytano, czy hr. Cavourowi udzielił ostatnie sakramenta czy nie; wiadomość ta jednakże, jak się okazało, zupełnie jest fałszywą. Kiedy ojcu Jacopo życzenie Cavoura oznajmiono, ksiądz ten nie wahał się ani chwili,

mówiąc: „Znam Cavoura, chrześcianina; z polityką jego nie mam nic do czynienia,” i pospieszył do łoża boleści. Pośtać hrabiego odlano w gipsie, a pokój w którym umarł, fotografowano. Dziś wystawioną fotografią tę u Maggiego; nadzwyczaj wielkie masy ludzi oglądają. Wczoraj odprawiano po wszystkich kościołach włoskich żałobne nabożeństwo za duszę Cavoura.

Journal des Debats tak opisuje ostatnie chwile Cavoura: Uwielbiany ten chory nie miał ani chwili prawdziwego delirium, wypowiadał on tylko w ostatnich dniach swój choroby głośno swe myśli, dotyczące wszystkie słówkówo jego ojczyzny. Najbardziej zajmował się nową polityką, i wykladał jak potrafi ująć bankierów, aby ci korzystnie interes dla państwa zawarli. Mówił także o organizacji armii i dowiadywał się jak daleko postąpiono w formacji tego lub owego pułku. Imię Napoleona kilkakrotnie wymawiał. „Włochy Północne,” mówił, „są silnie ukonstytuowane, nie masz już Piemontczyków, Toskańczyków ani Emilianczyków. Mieszkańcy prowincji południowych posiadają doskonałe przymoty, są oni również dobrzy, tylko przez zły rząd popsuci. Przyjdziecie z nimi do końca, kraj trzeba moralnie podnieść; powiedzcie urzędnikom, że na mnie liczyć mogą. Będą oni nagrodzeni, tylko jeszcze nie teraz nadszedł czas. Powinni oni groźnie występować przeciwko wszystkiemu, co obraża uczucie poczucia dobrego.” I o Garibaldi mówił często: „Jest on mężem honorowym pomimo wszystkich swych ekscentryczności. Ruszyli na Wenecję; nikt za tym bardziej nie jest jak ja; powinniśmy ruszyć na Wenecję. Co się tyczy Istrii, to będzie zadaniem nowej generacji; ja dość zdziałalem w swym czasie.” Tak się wyrażał kilkakrotnie, nie mając świadomości z kim mówi. Wynurzył także życzenie, żeby rząd zawsze na drodze wolności postępował.

Familia Cavoura przyjęła nareszcie ofiarę króla Wiktora Emanuela i zwłoki hr. Camillo Cavoura złożone będą w bazylice Superga obok trumny Karola Alberta.

Turyń, 11 czerwca. Nowe ministerium utworzyło się nareszcie. Składa się ono, jak donosi urzędowa Gazeta Turyńska z następujących członków: Ricasoli, prezydentem ministerstwa i ministrem spraw zagranicznych; Minghetti, ministrem spraw wewnętrznych, Bastoggi, skarbu, Sciattoja, handlu; Menabrea, marynarki; Miglietti, sprawiedliwości; de Santis, wychowania publicznego; generał Cugia, tymczasowym ministrem wojny. W składzie tym najważniejszą zmianą jest wystąpienie z gabinetu dotychczasowego ministra wojny Feutego.

Turyń, 12 czerwca. Na dzisiejszym posiedzeniu izby poselskiej oświadczył Ricasoli, że nadal kierować się będzie polityką, wytkniętą przez Cavoura, która śmiało z roztropnością łączy. Włochy mają prawo po sobie, ażeby tylko jeden naród tworzyły. Ministerium szanować będzie statut prawny, porządek utrzyma i z wielką gorliwością popierać będzie uzbrojenie. Wynurzył nadzieję, że go parlament w tej mierze wspierać będzie. W końcu przedłożono parlamentowi projekt do założenia arsenału w Spezzia.

O pogrzebie Cavoura podajemy następujące jeszcze szczegóły: Około godziny 6, kiedy pogrzeb rozpoczął się miał, zaćmiły czarne chmury widnokrąg, zapowiadając ulewę, nie wstrzymały one jednakże nikogo od udziału w oddaniu ostatniego hołdu zmarłemu. Po ulicach zgromadzała się ludność męska; wszystkie domy przyobleczono w czarne całuny, przy wszystkich oknach pokazywano się tylko w najgrubszej żałobie; w innych częściach miasta, nie graniczących z hotelem Cavoura, i przez które orszak pogrzebowy przechodzić nie miał, panowała cisza grobowa. O godzinie 6 $\frac{1}{4}$  opuścił orszak pogrzebowy dom zmarłego w następującym porządku: piechota i kawaleria tworząca załogę Turynu; sześć dział; batalion z pułku I marynarki

nie dawno przez Cavoura uformowanego; kompania wojsk morskich do wylądowania z toporami; trzy legie turyńskiej gwardii narodowej, tworzące 4 szpalery; wszyscy oficerowie przebywający wtenczas właśnie w Turynie bez wojska; cztery bractwa duchowne; wielka liczba dam w żałobie; zakonnicy klasztoru franciszkańskiego i kapucyńskiego; duchowni kościoła NPanny Anielskiej; wóz z zwłokami ciągnięty przez sześć rumaków. Końce całunu trzymali minister wojny, minister sprawiedliwości, hr. Sclopis jako wice-marszałek senatu, Ratazzi jako marszałek izby poselskiej i generałowie Sennaz i Crotti. Na trumnie znajdował się między innymi kapelusze oficera inżynierii, który zmarł nosił; za parawanem niósł herold order Annunicyady na poduszce. Za nim postępowali kawalerowie orderu Annunicyady, adjutanci króla i książąt krwi, reszta ministrów i wysokich dostojników, senat i izba poselska in corpore, nawet członkowie najskrajniejszej lewicy, jako to: Brofferio, Mauro Macchi, Ricciardi itd., następnie rada stanu, izba obrachunkowa, członkowie sądu apelacyjnego i rady miejskiej z gwardią municypalną, korporacje uniwersytetu itd.; emigracya z chorągwiemi żałobnymi, na których zamieszczone były herby rzymski i wenecki, znaczny zastęp ochotników w Garibaldiowskiej koszuli czerwonej, wszystkie cechy robotników z chorągwiemi, wiele korporacji z Genuy, Casale itd., dzierżawcy i robotnicy z Cery i innych dóbr Cavoura, służący familii Cavoura i wiele innych familii, które z nią w przyjaźni żyły, z pochodniami i herbami familijnymi. Orszak zamykał szwadron huzarów piaczeńskich konno. Przyłączyli się również do orszaku najwięksi mężowie włoscy i cały lud. O godzinie 7 $\frac{3}{4}$  oznajmiły strzały armatnie, że trumnę wniesiono do kościoła NPanny Anielskiej, gdzie zwłoki przez noc pozostały, zkad nazajutrz tymczasowo przeniesione być miały do wili Cavoura Santana. Dnia 8 czerwca odbyło się również nabożeństwo żałobne za Cavoura w Medyolanie. Bankierowie zbierają składki na wystawienie pomnika Cavourowi w giełdach turyńskiej i genueńskiej. Równocześnie uchwaliła rada miejska, ażeby mu w Turynie na publicznym placu wystawić pomnik. Włosy Cavoura przez te kilka dni choroby zupełnie zsiwały. Jak wiadomo z późniejszych doniesień zwłoki Cavoura spoczywać będą w bazylice Superga, obok trumny króla Karola Alberta.

Korespondent rzymski pisze do Czasu: Wpadła mi w ręce wielka rzadkość bibliograficzna: jestto ostatnia mowa sławnego kardynała Bartłomieja Pacca, nieodstępniego towarzysza Piusa VII, miana w 1843 roku na posiedzeniu akademii religii katolickiej. Pierwsze jej wydanie odbite przez typografa Pompei w Orvietto liczyło pięćdziesiąt egzemplarzy, które kardynał rozdał przyjaciołom swoim; w drugim zaś ogłoszeniu w Rzymie ówczesny sekretarz stanu na prośbę posła rosyjskiego wymazał kilka krótki ustęp dotyczący się Polski i Rosji. Czcigodny spóżywiec Piusa VII poczynał wtedy osmdziesiąty ósmy rok żywota i stał już nad grobem; wzniosły i czysty duch jego miewał niekiedy wieszczce poglądy na rzeczy tego świata, o których równie jak Tacyt sprawiedliwie mógł wyrzec: quorum pars magna fui. W ślicznej mowie, która była jakoby pieśnią łabędzią uczonego i jeniálnego starca, wspomina on o swoim wieku i kończy temi słowy: „Niech was nie dziwi, mili koledzy i szanowni słuchacze, jeśli przemawiał z wielką swobodą; ale raczej uważać, iż człowiek dźwigający na barkach brzemie osmdziesiąciu siedmiu lat, i stojący już jedną nogą w tym grobie, do którego całkiem wkrótce zstąpi, głuchy jest na podszepty trwożliwej roztropności ludzkiej.” Skreśliwszy mistrzowskiemi pociągami stan kościoła w Niemczech i we Francji dziekan świętego kolegium zwraca się ku północy i ogarnięty jakby prorockim duchem woła: „Napelnia smutkiem serca dobrych katolików to, co się dziś dzieje na dwóch przeciwnych kończynach Europy! O stanie wiary katolickiej w stronach pół-

nocnych, a nadewszystko w Rosji i nieszczęśliwej Polsce, nic innego powiedzieć nie mogę jak to co mówią najwyżsi pasterze kiedy na konsystorzach ogłaszają stolice biskupie w krajach niewiernych; Status plorandus non describendus. Stan wiary katolickiej zasługuje tam bardziej na ły nasze niż na ośmiesz. Nie śmiem zanurzać badawczego wzroku w ciemnej przyszłości śledząc dalszych Polski losów; ale wiem dobrze, i naucza mnie tego pismo święte i dzieje ludzkości, iż kiedy kościół wyczerpał wszystkie swoje środki, powstaje wtedy Bóg dla sądenia sprawy swojej, i wówczas rozlega się grom tych hucznych wypadków, tych straszliwych kar nieba spadających na całe narody i na same ukoronowane głowy, jak tego za dni naszych byliśmy już wszyscy świadkami.” Proctwo kardynała Pacca wielkie w tej chwili ma znaczenie.

Z Rzymu donoszą pod dniem 4 b. m. agenturze Hawas, że księciu Piombino i monsig. Matteucci, który się o paszport do Francji starali, chcąc tam cesarzowi Napoleonowi wręczyć adres proszący o przyłączenie Rzymu do królestwa włoskiego, rząd papieski odpowiedział, iż im dane paszporta tylko pod tym warunkiem udzieli, iż wolno im będzie więcej wracać do Rzymu. Znany adres Rzymian do Wiktora Emanuela podpisało także trzech członków gwardii szlacheckiej. Jeden z nich oświadczył zagniony o to przez swego przełożonego, że jest zawsze gotów bronić Ojca św., ale nigdy jego władzy świeckiej. Papież, jak donoszą telegraficznie, zupełnie już wyzdrowiał.

Tutejszy korespondent Czasu pisze: Jeden z dzienników francuskich pisze o fałszywej encyklice, do biskupów i duchowieństwa polskiego, którą zamyslała w obieg puścić. Dobrze, aby się duchowieństwo nasze miało na ostrożności. Stolica apostołska oparła się niezłomnie wszystkim zabiegom Rosji, celem wyrobienia breve zabraniającego śpiewania pieśni narodowych po kościołach i nakazującego uległość carowi. Papież na nie przyzwolić nie chciał.

### Wiadomości miejscowe i potoczne.

Poznań, 14 czerwca. Wczoraj odprawiona została w tutejszym kościele św. Marcina, msza żałobna za nieodżałowaną pamięć J. Lelewela. Zebranie pobożnych było stosunkowo dość nieliczne, co w dużej części ranniej porze i tej okoliczności przypisać zapewne należy, że mało kto w mieście wiedział o tem nabożeństwie; za miastem zaś nikt. Główny zastęp modlących się tworzyła młodzież szkolna, która zdaje się i najrańiej wstaje i młodą swą sercem najżywiej uczuła stratę, jaką ojczyzna i nauki przez śmierć wielkiego obywatela i wielkiego uczonego poniosły. Natomiast uważano, że na nabożeństwie za spokój duszy jednego z najsłynniejszych i najzasłużniejszych profesorów polskich, zaledwie kilku nauczycieli było obecnych. Zapewne obowiązki powołania o tej porze przybyły im na wspólną modlitwę nie pozwoliły. Całe nabożeństwo nosiło cechę cichej, skromnej ale serdecznej modlitwy ściślejszego grona wielbicieli zgasłego wielkiego męża.

Pewna liczba bawiących chwilowo w Poznaniu obywateli umyśliła uczcić drogą sobie pamięć Lelewela, ofiarowaniem marmurowego jego popiersia poznańskiemu Towarzystwu Przyjaciół Nauk. Zebrana na przedce składka stanowiąc ma związek potrzebny na to funduszu. Wykonanie pomysłu zlecono podobno pp. Wolniewiczowi i Bentko wskiemu.

Trzeci poszyt ukazującego się w berlińskiej księgarni E. Bocka czasopiśmie polskiego Prawda (wydawanego przez X. Y. Z.) zostaje przesyłany na żądanie prokuratora królewskiego, celem oddania niektórych inkryminowanych w nim ustępów pod rozpoznanie sądowne.

Redaktor odpowiedzialny Ludwik Jagielski w Poznaniu.

Do dzisiejszego nru Dziennika, dołącza się Ziemiańska nr 24.

Młodzież polska z Gryfii i Eldey, urządziła za duszę s. p. Joachima Lelewela żałobny obchód dnia 10 b. m. w kaplicy katolickiej w Gryfii. [1833]

### Teatr letni Kellera. [1836]

Przy ul. Królewskiej nr. 1, w ogrodzie p. Nowackiego W sobotę, 15 czerwca. Przedostatnie wystąpienie p. Fielitza świeżo wstępującego „Lumpacivagabundus, czyli Das liederliche Kleeblatt,” wielka krotoczwila z śpiewem w 3 aktach Jana Nestroja. Dyrekcya.

### [1483] Obwieszczenie.

Przy publicznej sprzedaży fantów z tutejszego lombardu miejskiego w swoim czasie niewykupionych, okazała się w dniach od 29 kwietnia do 2 m. b. przewyżka dla niektórych zastawowych dłużników. Właściciele rewersów na zastawy pod nr: 14,283. 14,740. 15,464. 15,508. 15,572. 15,715. 15,752. 15,771. 15,829. 15,943. 16,016. 16,027. 16,074. 16,090. 16,113. 16,156. 16,191. 16,214. 16,222. 16,288. 16,372. 16,537. 16,583. 16,588. 16,599. 16,668. 16,702. 16,719. 16,824. 16,853. 16,879. 16,925. 16,994. 17,024. 17,045. 17,185. 17,236. 17,273. 17,370. 17,437. 17,484. 17,508. 17,523. 17,536. 17,560. 17,563. 17,653. 17,657. 17,674. 17,767. 17,767. 17,768. 17,809. 17,814. 17,828. 17,858. 17,894. 29. 100. 148. 175. 333. 349. 422. 439. 455. 503. 587. 649. 679. 694. 728. 761. 779. 794. 863. 870. 880. 890. 1048. 1095. 1176. 1207. 1227. 1278. 1343. 1354. 1373. 1381. 1460. 1471. 1714. 1792. 1848. 1869. 1883. 1899. 1913. 1969. 2166. 2183. 2219. 2253. 2268. 2281. 2294. 2314. 2320. 2345. 2391. 2441. 2482. 2512.

wzywamy niniejszemu, aby w przeciągu 6 tygodni, najpóźniej zaś do 1 lipca r. b. zgło-

sili się do tutejszej miejskiej kasy lombardowej, i odebrali za oddaniem rewersu na zastawy i za kwitem przewyżkę pozostającą po potrąceniu otrzymanej pożyczki prowizji aż do czasu sprzedaży fantu i kosztów, w przeciwnym razie wpłynę przewyżka ta stosownie do przepisów do miejskiej kasy ubogich, a rewers zastawy wraz z prawem dłużnika zastawnego upadnie.

Poznań, dnia 7 maja 1861.

Magistrat.

### Odezwa. [1795]

Wczoraj o 1/2 po południu okropny pożar nawiedził miasto Jutrosin; 84 budynki, pomiędzy nimi kościół ewangelicki, katolicki i ewangelickie zabudowania plebańskie, (z wyjątkiem samych plebanii), w przeciągu 2 godzin legło w popioły.

Gwałtowny wiatr, roznoszący ogień na przeszło 1000 kroków, sprawił, że pożar równocześnie niemal w najodleglejszych miejscach miasta okropnie pustoszył. Nie podobna zatem było powstrzymać szerzenie się ognia, ani nawet unieść i zabezpieczyć ruchomości. Większą część dotkniętych pożarem, wszystko się do szczytu spaliło, a wiele osób ledwo z życiem ujsć zdołało. W imieniu więc tylu nieszczęśliwych udajemy się do czułych serc z usilną prośbą o litość dla nich i wsparcie łaskawym datkiem dla złagodzenia ich dotkliwej nędzy.

Do niniejszej prośby czujemy się tem mocniej obowiązani, że z wielu dotkniętych tem nieszczęściem, już przez wielki pożar w r. 1854 znacznie ucierpiał.

Jak wówczas hojne dary spłynęły zewsząd dla nieszczęśliwych, tak i teraz mamy nadzieję, że prośba nasza znajdzie uwzględnienie.

O odebraniu łaskawych darów przez piśmie publiczne czasu swego doniesiemy.

Jutrosin, 7 czerwca 1861.

### Komitet:

Schopis radca ziemiański. Mitschke plenipotent. Hr. Czarniecki dziedzic Pakosławia. Dummer reprezentant miasta. Heinrich reprezentant. Hensel pastor. Otto dziedzic. Retzlaff komisarz obwodowy. X. A. Smitkowski proboszcz. M. A. Sandberger przełożony kahału. M. Scholtz aptekarz. Schultz nauczyciel. J. Stroński oberzysta. Stille radca miejski. Tyczyński lekarz. Wiebig burmistrz. Weigelt radca miejski.

Celem rozpowszechnienia i ostatniego ukonstytuowania towarzystwa wspierania urzędników gospodarczych w W. Ks. Poznańskiem, potrzeba zawiązania filialnych powiatowych stowarzyszeń. Komitet niżej podpisany przez Walne Zebranie z d. 14 kwietnia r. b. obrany, wzywa obywateli gorliwych o dobro publiczne, aby się zechcieli niezwłocznie zająć zawiązaniem filialnych stowarzyszeń po powiatach. Statuta drukowane przesyłane będą za zgłoszeniem się interesowanych osób do pp. Wolniewicza w Dębicy pod Środą lub p. Beuthera w Gołęcinie pod Środą.

Według tychże statutów przy zawiązaniu towarzystwa powiatowego wybrać nale-

ży nie tylko dyrekcyą powiatową ale i delegowanego na Walne Zebranie, które się odbędzie w Poznaniu dnia 30 czerwca r. b. o godzinie 4 po południu w Bazarze. Karśnicki. Wolniewicz. Kubicki. Łubiński. Jaróchowski. Kwilecki. Beuther. Witt. Bornschein. Swinarski. Szuman. Szuldrzyński. [1447]

W skutek przyjętych w Poznaniu na d. 14 kwietnia b. r. dla całego Księstwa statutów Towarzystwa ku wspieraniu urzędników gospodarczych uchwalono na zebraniu w Keyni dnia 1 maja rb. założyć zamiast dawniej projektowanego Towarzystwa ekonomów na obręb powiatów północnych W. Ks. Poznańskiego, filialne stowarzyszenie na każdy powiat osobne. Tym celem zapraszamy niżej podpisani Szanownych księży, pp. właścicieli dóbr i urzędników gospodarczych i wszystkich którzyby w podobnym stowarzyszeniu naszego powiatu udział wziąć sobie zyczili na zebranie

do Wyrzyska na dzień 26 czerwca o godzinie 11 z rana w mieszkaniu p. Streicha. Komisyja do zawiązania Towarzystwa ekonomów w wyrzyskim powiecie.

I. Grabowski. Hieronim Kurowski. Adolf Koczorowski. [1820]

### Ogłoszenie. [1811]

Jak wiadomo, zawiązało się w Poznaniu dla W. Ks. Poznańskiego Stowarzyszenie, celem wspierania urzędników gospodarskich Dobroczytna działalność tego Towarzystwa

zawisła od istnienia filialnych lub powiatowych stowarzyszeń, jako organicznie narzędzia głównemu towarzystwu służące.

Wszystkie prawie powiaty W. Ks. Poznańskiego swe filialne Towarzystwa już ukonstytuowały, tylko pow. poznańskiemu pozostaje jeszcze to samo uczynić.

W tym więc zamiarze podpisani wzywają niniejszemu wszystkim posiadzicieli dóbr, szanownych duchownych i urzędników gospodarskich w powiecie poznańskim,

aby się w niedzielę d. 23 bm. po południ o 3 godzinie tu w małej sali Bazaru licznie zgromadzić zechcieli do utworzenia dotychczas jeszcze nie będącego Towarzystwa pow. poznańskiego.

W szczególności nadmieniam się, że zebraniu wspomnianemu ustawa organizacyi Towarzystwa do przyjęcia przedłożoną będzie, a po przyjęciu onęże, nastąpi wybór dyrekcyi powiatowej i delegacyi, która ma mieć udział głoszący na walnym zebraniu centralnego towarzystwa w dniu 30 b. m.

Zywm jest interesem ekonomów i urzędników gospodarskich, aby do Towarzystwa przystąpili, bo tylko prawdziwi członkowie onego będą mieli sposobność korzystać z jego dobrodziejstw.

Poznań, 11 czerwca 1862.

Komitet wzywający:

M. Bniński, A. Jaraczewski, R. Giersch.

Wspólna przechadzka Towarzystwa Przemysłowego do Kobyłopolu odbędzie się w niedzielę 16 czerwca. Po wysłuchaniu mszy świętej w kościele farnym (o 6 godzinie) członkowie zgromadzą się na Tamie o godzinie siódmej. W razie niepogody przechadzka odkłada się na następną niedzielę. [1834]

**Dla posiadzicieli gorzelni.**

Ponieważ od kilku lat kartofle z jednej strony przez zarazę, z drugiej przez niedostateczne dojrzewanie przy obecnie istniejącem zacieraniu w wielu gorzelniach odpowiedniej nieprzynosiły korzyści utworzyłem nowy system zacieru, podług którego zbolele lub wodniste kartofle, nader korzystnie mogą być użyte, a ztąd daleko większy dochód w okowicie przynoszą, jak dotąd możebnym było. System ten zacieru nawet przy mączczych kartoflach przynosi znaczne korzyści i w ogóle większy zysk w okowicie i kaźdoeześnie nader czysty cienkopłynny zacier osiąga się.

Panowie posiadziciele gorzelni na to zważający raczą mnie łaskawie zawiadomić, poczem gruntowny opis rzeczzonego systemu celem zdania opinii przedłożę. Listy do mnie upraszam łaskawie pod tym adresem poste restante Gostyni przesyłać.

Gola pod Gostyniem.

Hepke,

Technik gorzelnictwa.

[1830]

**Inserat.**

Pan Bonin, deputowany z Genthin, obecnie naczelny prezes W. Ks. Poznańskiego, upodobał sobie w sesyi 23 maja r. b. której stenograf razem z przekładem polskim w Dzienniku Poznańskim odebrałem, wysta-

[1831]

wić maie na posmiewisko, izby z powodu, że w artykule niemieckim do Posener Zeitung podanym, dowodzę nieznamościi języka niemieckiego i zadać niegodny fałsz nieobecnemu tam, gdzie się bronić nie mógł. Dla wyjaśnienia sprawy językowej, wytoczonej przez szanownych posłów naszych, o ile mój osobistój krzywdy przez królewskie władze administracyjne wyrządzonej dotyczy, winieniem podać do wiadomości powszechniej:

1) Że pan deputowany z Genthin mylnie przytoczył artykuł z Posener Zeitung nr 110 na dowód znajomości mój języka niemieckiego, bo artykuły w Dziennikach umieszczane w żaden sposób o znajomości języka tego, który je podaje, świadczyć nie mogą. Nic zaś pozadańszego dla mnie nie będzie, jak żeby pan deputowany przekonał się sam, iż językiem niemieckim nie władam z porównania artykułu rzeczzonego z moimi dawnymi podaniami do władz rządowych, do czego jako naczelny prezes ma wszelką sposobność.

2) Że pan deputowany z Genthin cytując artykuł rzeczony mniej dokładnie i na niekorzyść moję go określił słowami „chodzi o spór powstały między duchownym a redakcyą gazety“ bo spór, który w nr. 110 Posener Zeitung objaśniłem, a który główną treść poruszonej tam sprawy zajmuje, toczyłem nie z Dziennikiem, ale z Królewską Lantraturą i Rejencyą Bydgoską i to o okropnie przesławdowanie przez władze wprost podległe panu naczelnemu prezesowi, a nie położenia kwestyi w izbie nie wyjaśniło pokazanie rzeczzonego numeru gazety, bo nie każdy chciał z 200 obecnych członków mało kto mógł przed końcem rozpraw o tym przedmiocie przeczytać półtoręj kolumny, jak mówi pan deputowany, zawierający artykuł i zdanie sobie ztąd uformować, że nie prawnie uległem kilkorazowój karze.

3) Że pan deputowany z Genthin odwołując się na mój artykuł, jako na najsiłniejszy z trzech przez niego wyłożonych argumentów swego tłumaczenia się w izbie, okazuje najlepší, że sprawa językowa, której broni, dowodząc naprzeciw naszym posłom, że urzędnicy w Księstwie według prawa i uczciwości sobie postępują, na równie nieugruntowanym opiera się fundamencie, jak przykład, który przytoczył na jej poparcie. Zacytowaawszy moje zdarzenie, bezpośrednio potem dodaje pan deputowany: „nadmieniam to tylko, by odpowiedzieć na różne przez wnioskodawcę dla poparcia wniosku przytoczone przypadki.“ Niech więc publiczność sądzi o rządach Wielkiego Księstwa Poznańskiego z obrony pana deputowanego z Genthin, któremu wszelkie możliwe biura rządowe biegają ku pomocy kaźdego czasu z argumentami z całą skwapliwością usłużnej biurokracyi.

Mam błogą nadzieję, że pan deputowany z Genthin nie tylko z miłości prawdy, ale i na znak ezczi ku swym mocodawcom, którym niesprawiedliwie rzucona potwarz na niewinnego ze strony ich posła być miła nie może, odwoła rzucone na mnie podejrzenie publicznego kłamstwa.

Zabartowo, d. 10 czerwca 1861.

[1831]

X. A. Kinecki.

**[1713] Walne Zebranie**

Towarzystwa Rolniczego połączonych powiatów Średzkiego, Wrzesińskiego i Gnieźnieńskiego odbędzie się dnia 18 czerwca r. b. we Wrzesni, w oberzy Paprzyckiego, o godzinie 11 przed południem, o czem Szanownych członków zawiadamiając, do licznego uczestnictwa zaprasza **Dyrekcya.**

Polka, wydoskonalona w muzyce, mówiąca płynnie po francusku i niemiecku, poszukuje miejsca jako nauczycielka muzyki w domu polskim, w Księstwie lub w Królestwie, od 1 sierpnia. Bliższej wiadomości zasięgnąć można na frank. listy pod adr. **L. G.** 25.960 Poznań poste rest. [1774]

Dom. Wargowo pod Rokitnem potrzebuje gorzalanego niezonatego od św. Jana ale z kaucyą 100 tal. [1824]

W drugiej połowie czerwca Dominium Pierzchno pod Środą sprzedawac będzie morgami i rozmiarnemi przestrzeniami wyborne trawy łączne. [1675]

**Chmielarz**

zdatny i zaopatrzony długoletniemi doświadczeniami, znajdzie pomieszczenie natychmiast w Dom. Ostrowie trzemeszyńskie pod Trzemesznem. [1737]

Szanownej Publicznosci uniżenie donoszę, że tutejszą aptekę w dawniejszym miejscu nr 129 na nowo otworzono.

Stenszewo, d. 10 czerwca 1861.

[1832]

Toltz, administrator.

**Wody czerpane w maju 1861 r.**

z wszystkich źródeł uzdrawiających, również wszelkie gatunki soli kąpielnych są zawsze w zapasie w Czerwonej Aptece przy Rynku 37, narożnik ul. Szerokięj **A. Pfuhl,** aptekarz. [1600]

Kösner sól do kąpeli Mutterlaue i sól morską poleca

**Izydor Appel,**

[1835] obok banku królewskiego.

**Przybyli do Poznania.**

Dnia 14 czerwca.

Bazar: Wł. dobr. Taczanowski z Pogorzeli. Hotel du Nord: Wł. dobr hr. Moszczeński z Jeziórek, Tesko z Wierzbna, Krynkowski z Popowa Tomkowego, Zagajewski i Synoradzki z Radziejewa, kucpy Ilnger z Reichenbachu, Morze z Rüdelsheimu, Drümmer z Bydgoszczy. Mylusa Hotel Dreźnieński: Jenerał Prittwitz z Berlina, kucpy Greve z Kamienicy, Haber, Landsberg, Kruchlau, Norden i Philippstahl z Berlina, Mann z Moguncyi, Ollendorf z Rawicza. Oehmiga Hotel Francuski: Wolański z Pakości, Sokolnicki i panny Sokolnicka i Schwarz z Kajewa, insp. Schmidt z Szychtyngowy, naddzierz. Klug z Mrowina, kucpy Bärenroth z Berlina, Knoop z Hamburga. Hotel Paryski: Wł. dobr Skrzydlewski z Zaborowa, Lichtwald z Bednar, dr. med. Kompf z Krzesin. Hotel Berliński: Wł. dobr Rogaliński z Ostrobudek, Nehring z Sokolnik, nadsesn. Urbanowski z Niechanowa, obyw. Klapper z Chojnic. Hotel Budwiga: Kucpy Reiss z Gołańczy, Mehlich z Miłostawia, Haase z Pleszewa, Bernstein z Mur. Gośliny.

**Wiadomości handlowe.**

Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Dnia 14 czerwca.

Zyto: słabo się trzymało w cenie, na czerw.-lip. 41 1/2, lip. 41 1/2, pl. sier.-wrz. 41 1/2, wrz.-paźd. 41 3/4, tal. ład. Okowita: spada cagle w cenie, wyp. 6000 kwart, z beczką na czerw. 18, lipiec 17 1/2, 2 1/2, pl. sier. 18 1/2, wrz.-paźd. 18 1/2 tal. ład.

Berlin, 13 czerwca.

W Pszenica: w miejscu 25 szefli 65-81 tal. wedle jakości. Zyto: wypow. 4000 centn., w miejscu 2000 funtów 43, na czerw. 42 3/4, czerw.-lipiec 42 1/2, 1/2, lip.-sier. 42 1/2-43 1/2, sier.-wrz. 42 1/2, 1/2, 44 1/2, wrz.-paźd. 44 1/2, 1/2, 45, paż.-list. 44-45 tal. pl. Węzł: wielki 25 szefli 38-44 tal. Owies: nieco lepsze ceny, w miejscu 1200 funtów 22-27, na czerw. i czerw.-lip. 22 1/2, 1/2, lipiec-sier. 23, wrz.-paż. 24 tal. pl. Olej rzepiowy: w miejscu 100 funtów bez beczki 11 1/2, na czerw. i czerw.-lip. 11 1/2, 1/2, lip.-sier. 11 1/2, pl. 11 3/4, żąd., sier.-wrz. 11 3/4, pl. 11 1/2, żąd., wrz.-paźd. i paż.-list. 11 1/2-1 1/2, 1/2 tal. pl. Olej lniany: w miejscu 10 3/4, tal. Okowita: w miejscu 8000%, Trall. bez beczki 18 1/2, 1/2, z beczką na czerw. i czerw.-lipiec 18 1/2, 1/2, lip.-sier. 18 3/4, 3/4, sier.-wrz. i wrz.-paż. 18 1/2-1 1/2, 1/2, paż.-list. 17 1/2-18 tal. pl.

Wrocław, 13 czerwca.

| Na targu:      | piękwa | sred. | pośled. |
|----------------|--------|-------|---------|
| Pszenica biała | 88-92  | 85    | 70-90   |
| żółta          | 84-89  | 82    | 70-78   |
| Zyto           | 62-64  | 60    | 55-58   |
| Jęczmień       | 51-54  | 48    | 40-44   |
| Owies          | 33-34  | 31    | 28-30   |
| Groch          | 61-63  | 60    | 52-58   |

Na giełdzie: Zyto: niższe ceny, na czerw. 46 1/2-47, czerw.-lipiec 46, lip.-sier. 45 1/2, sier.-wrz. 44 3/4, wrz.-paźd. 44 tal. pl. Olej rzepiowy: w miejscu na czerw. i czerw.-lip. 11 1/2, lip.-sier. 11 1/2, sier.-wrz. 11 1/2, żąd., wrz.-paźd. 11 1/2-1 1/2, 1/2 tal. pl. Okowita: ceny niższe, wyp. 9000 kwart, w miejscu 19 1/2, żąd., na czerw. i czerw.-lipiec 18 1/2, pl. lip.-sier. 18 1/2, sier.-wrz. 19 tal. ład.

Szczecin, 13 czerwca.

Na giełdzie: Pszenica: ceny niezmiennione, w miejscu 26 1/2-34 tal. wedle jakości. Zyto: mocno się trzymało w cenie, w miejscu 41-43 1/2, na czerw. i czerw.-lip. 41 1/2, 1/2, lipiec-sier. 42 pl., 42 1/2, żąd., sier.-wrz. 42 3/4, wrz.-paźd. 43 1/2, paż.-list. tal. ład. Jęczmień: w miejscu 32-34 tal. pl. Owies: w miejscu 26-28 tal. pl. Olej rzepiowy: w miejscu 11 1/2, żąd., na czerw.-lip. 11 1/2, wrz.-paźd. 11 1/2, pl., 11 1/2, tal. żąd. Olej lniany: w miejscu z beczką 10 3/4, żąd., na paźd. 10 1/2, tal. pl. Okowita: ceny nie wiele zmienione, w miejscu bez beczki, na czerw.-lip. 18 1/2, lip.-sier. 18 3/4, 3/4, sier.-wrz. 18 1/2, wrz.-paż. 18 1/2, pl., 18 1/2 tal. ład.

**CENY TARGOWE**

w mieście Poznaniu.

dnia 14 czerwca. 1861

|                                 | od    | do         |
|---------------------------------|-------|------------|
|                                 | tal.  | tal.       |
| Pszenicy pięknej, szfl. 16 grn. | 2 25  | 3          |
| średniej                        | 2 15  | 2 17 1/2   |
| ordynar.                        | 2 10  | 2 12 1/2   |
| Zyto ciężkiego                  | 1 22  | 6 1 26 1/2 |
| łżejszego                       | 1 17  | 6 1 20     |
| Jęczmienia dużego               | 1 12  | 6 1 15     |
| małego                          | 1 7   | 6 1 12 1/2 |
| Owies                           | 1 24  | 6 1 23     |
| Grochu do gotów.                | 1 22  | 6 1 23 1/2 |
| na paszę                        | 1 17  | 6 1 20     |
| Rzepiku zimowego                | 1 17  | 6 1 20     |
| Rzepiku zimowego                | 1 17  | 6 1 20     |
| Rzepiku letowego                | 1 17  | 6 1 20     |
| Rzepiku letowego                | 1 17  | 6 1 20     |
| Tatarki                         | 1 2   | 6 1 7 1/2  |
| Kartofli                        | 16    | 18         |
| Masła, garn.                    | 1 15  | 1 25       |
| Koniczynny czarny               | 1 15  | 1 25       |
| Koniczynny biały                | 1 15  | 1 25       |
| Siana, cont.                    | 1 15  | 1 25       |
| Słomy                           | 1 15  | 1 25       |
| Olej cent.                      | 1 15  | 1 25       |
| Spirytusu (beczka 100 kw.)      | 17 27 | 6 18 5     |
| 80% Tral. dnia 13 czerwca       | 17 25 | 18         |
| dnia 14                         | 17 25 | 18         |

**Kurs giełdy w Berlinie**

dnia 13 czerwca.

| Papery pruskie          | %     | zadano  | placono |
|-------------------------|-------|---------|---------|
| Pożycz. dobrow.         | 4 1/2 | 102     | 102     |
| rząd                    | 4 1/2 | 102 1/2 | 102 1/2 |
| 1859                    | 5     | 107 1/2 | 107 1/2 |
| 1856                    | 4 1/2 | 102 1/2 | 102 1/2 |
| 1858                    | 4     | 98 1/2  | 98 1/2  |
| prem. 1855              | 3 1/2 | 125     | 125     |
| Oblig. długu skarbu     | 3 1/2 | 88      | 88      |
| Marchii                 | 3 1/2 | 87 1/2  | 87 1/2  |
| Listy zast. March.      | 3 1/2 | 91 1/2  | 91 1/2  |
| Prus Wsch.              | 3 1/2 | 85 1/2  | 85 1/2  |
| Pomor.                  | 3 1/2 | 89 3/4  | 89 3/4  |
| W. Ks. Pozn.            | 4     | 101     | 101     |
| (nowe)                  | 3 1/2 | 95 1/2  | 95 1/2  |
| (nowe)                  | 4     | 92 1/2  | 92 1/2  |
| Szlaskie                | 3 1/2 | 90      | 90      |
| gwar. B.                | 3 1/2 | 84 1/2  | 84 1/2  |
| Prus Zach.              | 3 1/2 | 95 1/2  | 95 1/2  |
| rent. March.            | 4     | 98      | 98      |
| Pomor.                  | 4     | 97 1/2  | 97 1/2  |
| W. Ks. Pozn.            | 4     | 94 1/2  | 94 1/2  |
| Pr. Wsch. i Zach.       | 4     | 97      | 97      |
| Nadreńskie              | 4     | 97 1/2  | 97 1/2  |
| Saskie                  | 4     | 98 1/2  | 98 1/2  |
| Szlaskie                | 4     | 97 1/2  | 97 1/2  |
| Papery zagraniczne      |       |         |         |
| Austr. metall.          | 5     | 48 3/4  | 48 3/4  |
| Pożycz. narod.          | 5     | 57 1/2  | 57 1/2  |
| Oblig. 250 fl.          | 4     | 66      | 66      |
| Rosy, 5 pożycz. Stiegl. | 5     | 87 1/2  | 87 1/2  |
| 6 pożycz. Stiegl.       | 5     | 100 3/4 | 100 3/4 |

|                        | %     | zadano  | placono |
|------------------------|-------|---------|---------|
| Rosy, pożycz. angiel.  | 5     | 102     | 102     |
| Polsk. oblig. skarbu   | 4     | 80 1/2  | 80 1/2  |
| Cert. A. 300 zł.       | 5     | 93 1/2  | 93 1/2  |
| B. 200 zł.             | 4     | 82 1/2  | 82 1/2  |
| Lis. z. n. w R. S.     | 4     | 84 1/2  | 84 1/2  |
| Ob. cztk. 500 zł.      | 4     | 92      | 92      |
| Pieniądze              |       |         |         |
| Frydrychsдоры          | 4     | 113 1/2 | 113 1/2 |
| Lujdory                | 4     | 109 1/2 | 109 1/2 |
| Złota funt. cel.       | 4     | 458     | 458     |
| Srebro dito            | 4     | 29 21   | 29 21   |
| Saskie bil. kas.       | 4     | 99 1/2  | 99 1/2  |
| Niem. banku            | 4     | 99 1/2  | 99 1/2  |
| płat. w Lipsku         | 4     | 99 1/2  | 99 1/2  |
| Austr. banku           | 4     | 72 1/2  | 72 1/2  |
| Polskie bil. bank.     | 4     | 86      | 86      |
| Disk. bank. od wexli.  | 4     | 4%      | 4%      |
| Akcyje kolei żelaznych |       |         |         |
| Berlin.-Anhalt.        | 4     | 127 1/2 | 127 1/2 |
| Berliń.-Hamb.          | 4     | 118     | 118     |
| Berl.-Pocz.-Magd.      | 4     | 141 1/2 | 141 1/2 |
| Berl.-Szczecin.        | 4     | 120     | 120     |
| Wrocl.-Freib.          | 4     | 104 1/2 | 104 1/2 |
| najnow.                | 4     | 104 1/2 | 104 1/2 |
| Brzeg-Niskie           | 4     | 48 1/2  | 48 1/2  |
| Kozlo-Bogumin.         | 4     | 33      | 33      |
| Dolno-Szl.-March.      | 4     | 75 1/2  | 75 1/2  |
| Dolno-Szl. kol. pob.   | 4     | 79      | 79      |
| pierwot.               | 4 1/2 | 96 3/4  | 96 3/4  |
| Póln. Fryd.-Wilb.      | 4     | 45      | 45      |
| Górno-Szl. A. i C.     | 3 1/2 | 119     | 119     |
| Lit. B.                | 3 1/2 | 108     | 108     |
| Lit. A.                | 3 1/2 | 108     | 108     |
| Opol.-Tarnowic.        | 4     | 33      | 33      |
| Starogr.-Pozn.         | 3 1/2 | 86 1/2  | 86 1/2  |

|                                  | %     | zadano  | placono |
|----------------------------------|-------|---------|---------|
| Akcyje bank. i kredytl.          |       |         |         |
| Berl. Stow. kas.                 | 4     | 115 1/2 | 115 1/2 |
| Berl. Tow. hand.                 | 4     | 79 1/2  | 79 1/2  |
| Gdański bank priw.               | 4     | 94 1/2  | 94 1/2  |
| Dysk. Udział kom.                | 4     | 85 3/4  | 85 3/4  |
| Gota. bank. pryw.                | 4     | 68 1/2  | 68 1/2  |
| Hanow. dito                      | 4     | 92 1/2  | 92 1/2  |
| Królew. dito                     | 4     | 90      | 90      |
| Lipsk. Stow. kred.               | 4     | 65      | 65      |
| Magd. bank priw.                 | 4     | 82 1/2  | 82 1/2  |
| Pomor. bank. rycer.              | 4     | 72 1/2  | 72 1/2  |
| Pozn. bank prow.                 | 4     | 87      | 87      |
| Prusk. udz. bank.                | 4 1/2 | 123 1/2 | 123 1/2 |
| Szlask. Stow. bank.              | 4     | 83      | 83      |
| Akcyje przemysłowe               |       |         |         |
| Berl. fabr. kol. żel.            | 5     | 58      | 58      |
| Minerwy Szlaskiej                | 5     | 22      | 22      |
| Concordia                        | 4     | 105 1/2 | 105 1/2 |
| Magd. assek. ogn.                | 4     | 460     | 460     |
| Obligacje z prawem pierwszeństwa |       |         |         |
| Berl.-Anhalt.                    | 4     | 97 1/2  | 97 1/2  |
| Berl.-Hamb.                      | 4 1/2 | 101 1/2 | 101 1/2 |
| Berl.-Pocz.-Mag. A.              | 4 1/2 | 103 1/2 | 103 1/2 |
| Lit. C.                          | 4 1/2 | 102 1/2 | 102 1/2 |
| Lit. D.                          | 4 1/2 | 95 1/2  | 95 1/2  |
| Lit. E.                          | 4 1/2 | 101     | 101     |
| Lit. F.                          | 4 1/2 | 100 3/4 | 100 3/4 |
| Berl.-Szczecin.                  | 4 1/2 | 101 3/4 | 101 3/4 |
| II. Em.                          | 4     | 90      | 90      |
| Kozlo-Bogumin.                   | 4     | 83 3/4  | 83 3/4  |
| III. Em.                         | 4 1/2 | 88      | 88      |
| Dolno-Szl.-March.                | 4     | 95 1/2  | 95 1/2  |
| konwen.                          | 4     | 85 1/2  | 85 1/2  |
| III. ser.                        | 4 1/2 | 93      | 93      |
| IV. ser.                         | 5     | 100 3/4 | 100 3/4 |

|                         | %     | zadano  | placono |
|-------------------------|-------|---------|---------|
| Póln.-Fryd.-Wilb.       | 4 1/2 | 100 3/4 | 100 3/4 |
| Górno-Szl. Lit. A.      | 4     | 82 1/2  | 82 1/2  |
| Lit. B.                 | 3 1/2 | 90 3/4  | 90 3/4  |
| Lit. D.                 | 4     | 79 1/2  | 79 1/2  |
| Lit. E.                 | 3 1/2 | 90 3/4  | 90 3/4  |
| Lit. F.                 | 4 1/2 | 97 1/2  | 97 1/2  |
| Starog.-Pozn.           | 4     | 96      | 96      |
| II. Em.                 | 4 1/2 | 96      | 96      |
| Kurs giełdy w Wroclawiu |       |         |         |
| dnia 13 czerwca.        |       |         |         |
| Papery i pieniądze      |       |         |         |
| Dukaty                  | —     | —       | 94      |
| Frydrychsдоры           | —     | —       | 108 3/4 |
| Lujdory                 | —     | —       | 87      |
| Polskie bil. bank.      | —     | —       | 87      |
| Austr. banknoty.        |       |         |         |

# Dodatek do Dziennika Poznańskiego nr. 136.

Niedziela dnia 16 czerwca 1861.

## Wypowiedzenie

wylosowanych do spłacenia gotowizną 3 1/2 % listów zastawnych W. X. Poznańskiego.

Przy odbyciu w dniu dzisiejszym losowaniu 3 1/2 % listów zastawnych do funduszu umorzenia potrzebnych wyciągnięte zostały następujące numery:

| Nr. list. zast.        |      |                          | D o b r a . |     |      | Powiat.              |            |     | Nr. list. zast. |                     |            | D o b r a . |      |                       | Powiat.    |  |  |
|------------------------|------|--------------------------|-------------|-----|------|----------------------|------------|-----|-----------------|---------------------|------------|-------------|------|-----------------------|------------|--|--|
| bież.   amort.         |      |                          |             |     |      |                      |            |     | bież.   amort.  |                     |            |             |      |                       |            |  |  |
| <b>A. na 1000 Tal.</b> |      |                          |             |     |      |                      |            |     |                 |                     |            |             |      |                       |            |  |  |
| 5                      | 45   | Bojanice                 | Wschowa     | 15  | 5171 | Chludowo             | Poznań     | 37  | 2178            | Gembice             | Czarnków   | 53          | 3033 | Mielżyn               | Gniezno    |  |  |
| 12                     | 580  | Bzowo                    | Czarnków    | 25  | 119  | Chobienice           | Babimost   | 40  | 2289            | Górka kocialkowa    | Środa      | 27          | 1    | Modliszewko           | dito       |  |  |
| 4                      | 6053 | Brzezie I. i II.         | Odolanów    | 20  | 2594 | Czeszewo             | Wągrowiec  | 31  | 3655            | Iwno                | dito       | 33          | 7    | dito                  | dito       |  |  |
| 1                      | 1201 | Czachory                 | dito        | 14  | 2131 | Domasław wielki      | dito       | 60  | 3190            | Kuklinowo           | Krotoszyn  | 32          | 3440 | Macewo                | Pleszew    |  |  |
| 13                     | 125  | Chobienice               | Babimost    | 14  | 984  | Dzwonowo             | dito       | 15  | 633             | Kowalewo            | Pleszew    | 41          | 1181 | Morkowo               | Wschowa    |  |  |
| 1                      | 2776 | Charbowo                 | Gniezno     | 47  | 3835 | Dakowy mokre         | Buk        | 17  | 4447            | Kowalewo            | Chodzież   | 37          | 1637 | Niechlód              | dito       |  |  |
| 3                      | 536  | Cykowo                   | Kościan     | 28  | 4660 | Dusina               | Śrem       | 39  | 4951            | Kaźmierz            | Szamotuly  | 14          | 530  | Odrową                | Gniezno    |  |  |
| 7                      | 3304 | Chorynia                 | dito        | 7   | 1607 | Dalabuzki            | Kościan    | 25  | 2670            | Koldrąb             | Wągrowiec  | 96          | 4929 | Obiezierze            | Oborniki   |  |  |
| 3                      | 5965 | Chudzice                 | Środa       | 20  | 1051 | Dręczkowo            | Wschowa    | 16  | 2613            | Łęgniszewo          | dito       | 37          | 3927 | Przeclaw              | dito       |  |  |
| 36                     | 773  | Chrzan                   | Września    | 26  | 1057 | dito                 | dito       | 31  | 1927            | Eosiniec            | dito       | 51          | 4903 | Przybysław            | Września   |  |  |
| 4                      | 1310 | Ceradz nowy              | Szamotuly   | 29  | 3470 | Dłoń vel Dłonie      | Krobia     | 43  | 503             | Lubasz              | Czarnków   | 23          | 5386 | Przysieka             | Wągrowiec  |  |  |
| 1                      | 3256 | Cerekwica                | Wągrowiec   | 50  | 4642 | Gostyń II. część     | dito       | 53  | 513             | dito                | dito       | 15          | 2204 | Potalice              | dito       |  |  |
| 8                      | 5757 | Dziewierzewo             | dito        | 34  | 3783 | Gorastowo            | Kościan    | 120 | 5472            | dito                | dito       | 45          | 3523 | Popowo polskie        | dito       |  |  |
| 5                      | 1534 | Domasław mały            | dito        | 39  | 3788 | dito                 | dito       | 28  | 2408            | Lussowo             | Poznań     | 31          | 4393 | Popowo tomkowe        | Gniezno    |  |  |
| 14                     | 171  | Dąbrowa                  | Babimost    | 54  | 3803 | dito                 | dito       | 21  | 2023            | Lubrze              | Środa      | 27          | 1197 | Rudki                 | Szamotuly  |  |  |
| 8                      | 2808 | Daleszyn                 | Śrem        | 47  | 3796 | dito                 | dito       | 48  | 5586            | Lewkowo i Karcki    | Odolanów   | 60          | 111  | Siemianice            | Ostrzeszów |  |  |
| 8                      | 2628 | Działyn                  | Gniezno     | 77  | 1384 | Gutowy wielkie       | Września   | 19  | 1463            | Młynów              | dito       | 17          | 2745 | Strzegowo             | Odolanów   |  |  |
| 15                     | 2708 | Gościewo                 | Krotoszyn   | 29  | 1213 | Grąblewo             | Buk        | 24  | 1004            | Marcinkowo dolne    | Mogilno    | 20          | 5317 | Suchorzewo            | Pleszew    |  |  |
| 1                      | 2719 | Gowarzewo                | Środa       | 6   | 1692 | Goniembice           | Wschowa    | 21  | 1432            | Mierzewo            | Krobia     | 50          | 6017 | Szymanowo             | Śrem       |  |  |
| 6                      | 2724 | dito                     | dito        | 6   | 2094 | Gorzuchowo I. i II.  | Gniezno    | 24  | 3010            | Małpin              | Śrem       | 26          | 2163 | Ślawno                | Gniezno    |  |  |
| 5                      | 2591 | Górka kocialkowa         | dito        | 10  | 6077 | Jarząbkowo           | dito       | 115 | 5298            | Mielżyn             | Gniezno    | 18          | 2834 | Strzyżewko smykowe    | dito       |  |  |
| 11                     | 2597 | dito                     | dito        | 7   | 3382 | Imielinko            | Wągrowiec  | 41  | 285             | Miłosław            | Września   | 75          | 5237 | Trzuskotowo           | Poznań     |  |  |
| 3                      | 4504 | Glinno                   | Wągrowiec   | 37  | 887  | Jaraczewo            | Śrem       | 23  | 1577            | Miastowice          | Wągrowiec  | 41          | 4777 | Usarzewo              | Środa      |  |  |
| 5                      | 5330 | Gorazdowo                | Września    | 10  | 3377 | Jarozewo             | Wągrowiec  | 47  | 4730            | Nieczajna           | Oborniki   | 15          | 535  | Ustaszewo             | Wągrowiec  |  |  |
| 1                      | 2414 | Goniczki                 | dito        | 13  | 3172 | Jurkowo              | Kościan    | 61  | 550             | Ociąż I. i II.      | Odolanów   | 18          | 538  | dito                  | dito       |  |  |
| 16                     | 923  | Gutowy wielkie           | dito        | 14  | 5194 | Jasienie             | dito       | 14  | 1750            | Osiek               | dito       | 13          | 3385 | Wysoka                | dito       |  |  |
| 5                      | 3236 | Garzyn                   | Wschowa     | 13  | 134  | Kobylniki            | dito       | 30  | 5831            | dito                | Krobia     | 29          | 582  | Węgorzewo             | Gniezno    |  |  |
| 9                      | 3240 | dito                     | dito        | 13  | 7    | Kunowo               | Szamotuly  | 19  | 1939            | Ostrowite           | Mogilno    | 31          | 584  | dito                  | dito       |  |  |
| 3                      | 4750 | Gronowko                 | Kościan     | 17  | 5114 | Kadzewo              | Śrem       | 34  | 3976            | Padnie              | dito       | 32          | 585  | dito                  | dito       |  |  |
| 2                      | 1060 | Galązki I. wielkie       | Pleszew     | 12  | 4374 | Kłony                | Środa      | 53  | 4285            | Poniec              | Krobia     | 37          | 417  | Wrotkowo              | Krotoszyn  |  |  |
| 4                      | 3359 | Gołuchowo                | dito        | 13  | 2867 | Kotowo               | Buk        | 90  | 4158            | Pawłowice           | Wschowa    | 67          | 4490 | dito                  | dito       |  |  |
| 6                      | 4332 | Golenczewo               | Poznań      | 17  | 4634 | Krzywosądowo         | Pleszew    | 100 | 4168            | dito                | dito       | 15          | 2787 | Węgierskie            | Środa      |  |  |
| 3                      | 214  | Jankowice                | dito        | 28  | 3700 | Kotlin               | dito       | 34  | 5142            | Piotrkowice         | Kościan    | 175         | 4305 | Wojnowice             | Buk        |  |  |
| 1                      | 4426 | Kłony                    | Środa       | 13  | 4586 | Kruszewnia           | Poznań     | 15  | 2727            | Przystanki          | Szamotuly  | 53          | 934  | Wonieś v. Wojniec     | Kościan    |  |  |
| 8                      | 2386 | Lubrze                   | dito        | 15  | 2150 | Kiekrz               | dito       | 75  | 5359            | Rakoniewice         | Babimost   | 67          | 1332 | Wróblewo              | Szamotuly  |  |  |
| 3                      | 955  | Lulin                    | Oborniki    | 36  | 3761 | Łaszczyn             | Krobia     | 27  | 5806            | Rogazycze           | Ostrzeszów | 69          | 3299 | Xiąz                  | Śrem       |  |  |
| 13                     | 308  | Lukowo                   | dito        | 42  | 3767 | dito                 | dito       | 18  | 4337            | Ślomezyce           | Września   | 9           | 333  | Żerniki               | Oborniki   |  |  |
| 10                     | 1017 | Lągiewniki               | Krotoszyn   | 13  | 4486 | Lubowice wielkie     | Gniezno    | 18  | 5724            | Sworowo             | Krobia     | 95          | 360  | Zakrzewo              | Krobia     |  |  |
| 8                      | 6399 | Magnuszewice             | Pleszew     | 8   | 4162 | Latalice             | Środa      | 41  | 2949            | Ślawno              | Czarnków   | 33          | 3806 | Żydowo                | Gniezno    |  |  |
| 8                      | 2909 | Mnichy                   | Międzychód  | 9   | 1862 | Łąg                  | Śrem       | 13  | 2244            | Śwacyzyn            | Śrem       | 17          | 5051 | Żółc                  | dito       |  |  |
| 7                      | 3525 | Modliszewo               | Gniezno     | 12  | 4139 | Lubiatówko           | dito       | 13  | 16              | Strychowo           | Gniezno    | 45          | 612  | Żrenica               | Środa      |  |  |
| 8                      | 1096 | Mierzewo                 | dito        | 42  | 6313 | Mchy                 | dito       | 12  | 1210            | Ślupia wielka       | Środa      | 156         | 2094 | Żerkowo               | Września   |  |  |
| 6                      | 2832 | Mączniki i Podkoce       | Odolanów    | 16  | 3666 | Myszkowo             | Szamotuly  | 16  | 2277            | Sokolniki wielkie   | Szamotuly  | 180         | 2118 | dito                  | dito       |  |  |
| 3                      | 1235 | Mączniki                 | Środa       | 14  | 1744 | Miastowice           | Wągrowiec  | 17  | 3699            | Skoraczewo          | Pleszew    |             |      |                       |            |  |  |
| 8                      | 5206 | Nekla                    | dito        | 108 | 5476 | Mielżyn              | Gniezno    | 81  | 5667            | Turko               | dito       |             |      |                       |            |  |  |
| 15                     | 4867 | Nieczajna                | Oborniki    | 6   | 503  | Odrową               | dito       | 69  | 1514            | Turew vel Turwia    | Kościan    | 34          | 3098 | Bieganowo i Borkowo   | Września   |  |  |
| 11                     | 4825 | Obiezierze               | dito        | 5   | 31   | Owieczki             | dito       | 19  | 731             | Wolenice            | Krotoszyn  | 53          | 1192 | Brody                 | Buk        |  |  |
| 1                      | 4906 | Orzeszkowo               | Środa       | 5   | 3240 | Ostrowieczno         | Śrem       | 13  | 1702            | Winna góra          | Środa      | 226         | 5292 | Chocieszewice         | Krobia     |  |  |
| 4                      | 4909 | dito                     | dito        | 80  | 4530 | Osiek                | Kościan    | 25  | 3574            | Wituchowo           | Międzychód | 62          | 5271 | Czestram v. Golejewko | dito       |  |  |
| 7                      | 4088 | Ossowiec                 | Mogilno     | 86  | 4536 | dito                 | dito       | 118 | 3885            | Wojnowice           | Buk        | 57          | 1755 | Chwałkowo             | dito       |  |  |
| 6                      | 5269 | Oporowo                  | Wschowa     | 27  | 5493 | Parzenczewo i Kotusz | dito       | 13  | 2684            | Wilkonice           | Krobia     | 63          | 1761 | Chwałkowo             | dito       |  |  |
| 4                      | 1339 | dito                     | Szamotuly   | 34  | 1022 | Pogrybowo            | Odolanów   | 59  | 3992            | Wapno               | Wągrowiec  | 56          | 1085 | Chwałkowo             | Gniezno    |  |  |
| 1                      | 2948 | Przystanki               | dito        | 37  | 4333 | Poniec               | Krobia     | 28  | 4427            | Wiewiortzyn         | Mogilno    | 61          | 1090 | dito                  | dito       |  |  |
| 8                      | 5411 | Pamiątkowo               | Poznań      | 11  | 4030 | Rzegnowo             | Gniezno    |     |                 |                     |            | 108         | 3451 | Chocicza              | Pleszew    |  |  |
| 4                      | 1066 | Przybysławice            | Odolanów    | 23  | 1657 | Rąbin                | Kościan    | 27  | 1055            | Bobrowniki A.       | Ostrzeszów | 81          | 4807 | Czacz                 | Kościan    |  |  |
| 21                     | 1185 | Pogrybowo                | dito        | 33  | 4871 | Rogowo               | Mogilno    | 19  | 2983            | Bieganowo i Borkowo | Września   | 166         | 4090 | Dakowy mokre          | Śrem       |  |  |
| 156                    | 2179 | dito                     | dito        | 12  | 1740 | Rybowo               | Wągrowiec  | 21  | 4486            | Białezyce           | dito       | 29          | 629  | Długie                | Wschowa    |  |  |
| 1                      | 2657 | Ptaszkowo wielkie i małe | Buk         | 3   | 2351 | Sadowie              | dito       | 30  | 78              | Bojanice            | Wschowa    | 48          | 4493 | Dzienczyno            | Krobia     |  |  |
| 6                      | 2982 | Popówko                  | Oborniki    | 8   | 1305 | Ślaborowice          | Września   | 35  | 83              | dito                | dito       | 87          | 719  | Dąbrowa               | Babimost   |  |  |
| 4                      | 5360 | Piotrkowice              | Kościan     | 8   | 5852 | Skape                | Krotoszyn  | 17  | 4220            | Borzejewo           | Środa      | 93          | 725  | dito                  | dito       |  |  |
| 3                      | 1897 | Rąbin                    | dito        | 15  | 4650 | Sośnica              | Pleszew    | 61  | 4573            | Borowo              | Kościan    | 47          | 53   | Dąbrowa               | Wągrowiec  |  |  |
| 3                      | 3278 | Ruchocino                | Gniezno     | 55  | 5570 | Taczanowo            | Buk        | 67  | 4579            | dito                | dito       | 46          | 1305 | Gącz                  | dito       |  |  |
| 6                      | 5025 | Stawiany                 | Wągrowiec   | 23  | 680  | Urbanowo             | Wągrowiec  | 77  | 2136            | Białcz i Skóraczewo | dito       | 27          | 4316 | Golenczewo            | Poznań     |  |  |
| 2                      | 24   | Stożęzyn                 | dito        | 8   | 509  | Ustaszewo            | dito       | 75  | 144             | Czerwonawieś        | dito       | 103         | 1694 | Gutowy wielkie        | Września   |  |  |
| 6                      | 6378 | Szlachcin                | Środa       | 49  | 4016 | Wapno                | Wschowa    | 57  | 2873            | Czeszewo            | Wągrowiec  | 47          | 3086 | Gola                  | Krobia     |  |  |
| 1                      | 4032 | Smielowo                 | Szamotuly   | 32  | 4995 | Wijewo               | Gniezno    | 24  | 4869            | Chyby               | Poznań     | 22          | 2453 | Gorzuchowo I. i II.   | Gniezno    |  |  |
| 12                     | 681  | Smogorzewo               | Krobia      | 10  | 2737 | Wolanki              | Krotoszyn  | 22  | 3634            | Chartowo            | dito       | 40          | 1569 | Gołanice              | Wschowa    |  |  |
| 6                      | 6341 | Strzydzewo               | Pleszew     | 7   | 3206 | Wyków                | Poznań     | 47  | 575             | Chwałkowo           | Gniezno    | 53          | 3397 | Górka duchowna        | Kościan    |  |  |
| 5                      | 810  | Urbanowo                 | Buk         | 52  | 5441 | Wierzonka            | Szamotuly  | 15  | 1034            | Ciechel             | Pleszew    | 11          | 1713 | Jankowo               | Pleszew    |  |  |
| 41                     | 4008 | Wojnowice                | dito        | 28  | 1404 | Wróblewo             | Śrem       | 196 | 5783            | Chocieszewice       | Krobia     | 28          | 4385 | Korkzyce              | dito       |  |  |
| 29                     | 5554 | Wierzonka                | Poznań      | 21  | 5593 | Włociszewki          | Środa      | 61  | 189             | Chobienice          | Babimost   | 51          | 558  | Kotowiecko            | dito       |  |  |
| 35                     | 4078 | Wapno                    | Wągrowiec   | 15  | 3567 | Wydzierzewice        | Krobia     | 71  | 199             | dito                | dito       | 55          | 4760 | Kaźmierz              | Szamotuly  |  |  |
| 15                     | 5067 | Wijewo                   | Wschowa     | 48  | 374  | Zakrzewo             | dito       | 70  | 254             | Dąbrowa             | dito       | 14          | 3733 | Kamieniec             | Gniezno    |  |  |
| 16                     | 467  | Zakrzewo                 | Krobia      | 57  | 383  | dito                 | Pleszew    | 82  | 266             | dito                | dito       | 27          | 4499 | Kruszewnia            | Poznań     |  |  |
| 1                      | 4883 | Żakowo                   | Wschowa     | 27  | 1165 | dito                 | Wągrowiec  | 27  | 41              | dito                | Wągrowiec  | 65          | 3062 | Krajewice             | Krobia     |  |  |
| 7                      | 5865 | Żydowo                   | Poznań      | 8   | 2143 | Zbytka               | Poznań     | 71  | 4853            | Dusina              | Śrem       | 88          | 846  | Łęka wielka           | dito       |  |  |
| <b>C. na 200 Tal.</b>  |      |                          |             |     |      |                      |            |     |                 |                     |            |             |      |                       |            |  |  |
|                        |      |                          |             | 10  | 5765 | Żydowo               | Gniezno    | 16  | 267             | Dębicz              | Środa      | 120         | 4035 | Łaszczyn              | dito       |  |  |
|                        |      |                          |             | 15  | 3391 | dito                 |            | 43  | 3940            | Droszew             | Pleszew    | 23          | 2212 | Łąg                   | Śrem       |  |  |
|                        |      |                          |             | 17  | 5436 | Arkuszewo            | Gniezno    | 46  | 3479            | Garzyn              | Wschowa    | 23          | 795  | Lukowo                | Oborniki   |  |  |
|                        |      |                          |             | 41  | 461  | Bzowo                | Czarnków   | 52  | 3485            | dito                | dito       | 22          | 3105 | Łęgniszewo            | Wągrowiec  |  |  |
|                        |      |                          |             | 44  | 464  | dito                 | dito       | 22  | 4525            | Galewo              | Krotoszyn  | 57          | 3798 | Modliszewo            | Gniezno    |  |  |
|                        |      |                          |             | 18  | 2611 | Bieganowo i Borkowo  | Września   | 55  | 2769            | Gościejewo          | dito       | 73          | 3144 | Mielżyn               | dito       |  |  |
|                        |      |                          |             | 80  | 5228 | Baranowo A. B.       | Ostrzeszów | 118 | 4199            | Gorastowo           | Kościan    | 30          | 3727 | Marcinkowo górne      | Mogilno    |  |  |
|                        |      |                          |             | 27  | 2084 | Bąblin               | Oborniki   | 129 | 4210            | dito                | dito       | 116         | 3487 | Murzynowo kościelne   | Środa      |  |  |
|                        |      |                          |             | 29  | 1110 | Brzeźnica            | Śrem       | 136 | 4217            | dito                | dito       | 51          | 743  | Nowe ogrody           | Wschowa    |  |  |
|                        |      |                          |             | 48  | 4258 | Borowo               | Kościan    | 31  | 4881            | Gronówko            | dito       | 62          | 4889 | Niegolewo.            | Buk        |  |  |
|                        |      |                          |             | 26  | 436  | Cykowo               | dito       | 44  | 2599            | Górka kocialkowa    | Środa      | 78          | 4622 | Nieczajna             | Oborniki   |  |  |
|                        |      |                          |             | 42  | 3149 | Chorynia             | dito       | 54  | 2609            | dito                | dito       | 126         | 4616 | Obiezierze            | dito       |  |  |
|                        |      |                          |             | 48  | 3155 | dito                 | dito       | 50  | 2475            | Gembice             | Czarnków   | 107         | 369  | Owieczki              | Gniezno    |  |  |
|                        |      |                          |             | 140 | 4823 | Czerniejewo          | Gniezno    | 46  | 1076            | Grąblewo            | Buk        | 147         | 409  | dito                  | dito       |  |  |
|                        |      |                          |             | 54  | 2983 | Chocicza             | Pleszew    | 33  | 272             | Jankowice           | Poznań     | 148         | 410  | dito                  | dito       |  |  |
|                        |      |                          |             | 145 |      |                      |            |     |                 |                     |            |             |      |                       |            |  |  |

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat. Rows include Osiek, Parczewo, Podlesie kościelne, Przylepki, Rusocin, Rogowo, Słowikowo i Gałczyn, Stoleżyn, etc.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat. Rows include Winnagóra, Wyszki, Wapno, Wysoka, Żelice, Zdzychowice, Zerkowo.

Wypowiadając więc takowe posiadaczom tychże według Najwyższego rozkazu gabinetowego z dnia 10. Listopada 1847 (Zbiór praw na rok 1848 pag. 22 Nr. 2922) wzywamy ich, aby pomienne listy zastawne w stanie do kursu usposobionym z należąciami do nich kuponami od Bożego Narodzenia 1861 event. Talonami lub Rekognicyą na takowe już w nadchodzącym na Sw. Jan 1861 terminie wypłaty przystąpił mianowicie w czasie od 21. Lipca do 4. Sierpnia 1861 z rana od godziny 9ej do 12ej pod uniknieniem wydać się mającego na ich koszt wywołania publicznego do kassy naszej złożyli i natomiast udzielić się mające na to rekognicye odebrali, które od dnia 2. do 16. Stycznia 1862 z rana od godziny 9ej do 12 w gotowiznie zrelizowane zostaną.

Kto rekognicye lub gotowiznę za nie pocztą przesłane mieć sobie zyczy, takowe odebrać może 8 dni po upływie ustanowionych powyżej terminów, skoro o to 14 dni pierw w liście frankowanym uczyni wniosek i załączy rekognicyą lub też list zastawny.

Przytém zwracamy uwagę na to, że listy zastawne do kursu nieusposobione zamiejscowym interesentom na ich koszt zwrócone zostaną, celem usposobienia ich do obiegu publicznego, tudzież na to, że kassa nasza nie zajmuje się wymianą talonów na nowe arkusze kuponowe i takowych interessenci nie powinni nadsyłać z listami zastawnymi i rekognicyami ale raczej mają się z niemi w celu odebrania nowych kuponów zgłaszać bezpośrednio do Kassy Prwincjonalnej Ziemstwa w miejscu.

W końcu przypomina się także posiadaczom już dawniej wylosowanych a dotąd jeszcze nie złożonych, poniżej oznaczonych 3 1/2% listów zastawnych

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat, Termin wylosowania. Rows include Bogwidze i Kotarby, Brodowo, Chociszewice, Czerwona wieś, Gutowy wielkie, Goniczki, Kruzszewnia, Kruchowo, Lipnica, Myszkowo, Nowe ogrody, Pudliszki, Rusocin, Swidnica.

A. na 1000 Tal.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat, Termin wylosowania. Rows include Bogwidze i Kotarby, Brodowo, Chociszewice, Czerwona wieś, Gutowy wielkie, Goniczki, Kruzszewnia, Kruchowo, Lipnica, Myszkowo, Nowe ogrody, Pudliszki, Rusocin, Swidnica.

B. na 500 Tal.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat, Termin wylosowania. Rows include Bieganin, Czerwona wieś, Czestram v. Golejwko, Czewujewo, Chociszewice, Dłoń vel Dłonie, Działyń, Gącz, Gałazki I. wielkie, Jaraczewo, Jaworowo, Karniszewo, Kawcze, Krzywsądowo, Kuczkowo i Chrzanowo, Kunowo, Lewkowo i Karski, Ludomy, Macewo, Mielno, Modliszewo, Morkowo, Mszyczyn, Nowe ogrody, Osiek, Osiek, Owinska, Paryż, Prapowko, Przeclaw, etc.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat, Termin wylosowania. Rows include Rydzyna, Ujazd i Łęka m., Wjowo, Zydowo.

C. na 200 Tal.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat, Termin wylosowania. Rows include Arcugowo, Bieganowo i Borokowo, Budziejewo, Czestram v. Golejwko, Dakowy mokre, Dłonie, Dąbrowa, Dębicz, Doleczyn, Gołaszyn, Grochowiska pańskie, Grzybowo Chrzanowice, Gutowy wielkie, Kowalewo, Kwiatkowo I. i II., Kromolice, Krzeslice, Morka, Myszkowo, Orla, Owinska, Poniec, Popowo tomkowe, Poklatki, Piersko, Śląskowo, Sokolniki male, Stupia wielka, Swidnica II., Stoleżyn, Uszarzewo, Węgorzewo, Wiatrowo, Wojnowice, Wojciechowo i Łowence, Wróblewo, Xiąż, Zalesie.

D. na 100 Tal.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat, Termin wylosowania. Rows include Arkuszewo, Ceradz nowy, Chelkowo i Karmin, Czeszewo, Czerwona wieś, Dłoń v. Dłonie, Drzewce stare, Drzewce i Czar-kowo, Dziewierzewo, Gądki, Gąsawy, Głębokie, Gorzewo, Grąblewo, Gutowy wielkie, Jaraczewo, Kanino, Kowalewo, Kuklinowo, Łosiniec, Łubowo, Mielzno, Mnichy, Modliszewo, Nieczajna, Ociąż I. i II., Pogrzybówo, Popowo polskie, Potrzonowo, Potulice, Piątkowo czarne, Przylepki, Pudliszki, Rzegnowo, Sikiarki, Siemianice, Skaperszewo, Śląskowo, Sławno, Sokolniki wielkie, Strychowo, Szelejewo, Węgiarki, Wierzonka.

E. na 40 Tal.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat, Termin wylosowania. Rows include Bendlewo, Borowo, Bożejewice, Brzostownia, Chartowo, Chlastawa, Chociszewice, Czacz, Czeluścin, Czerwonawies, Dąbrowa, Dłoń vel Dłonie, Długie, Doleczyn, Domasław mały, Drzewce i Czar-kowo, Drzeczkowo, Dzierzanowo, Grablewo, Grądziwo, Grzybowo Chrzanowice, Gwiazdowo, Jankowo, Jarzankowo, Kaśinowo, Koronowo, Lubczyna, Lussowo, Legniszewo, Łubowo, Łukowo, Mszyczyn, Miastowice, Olszowa A., Orla, Pogrzybówo, Psarskie, Rogowo, Rydzyna, Ruszków, Śląskowo, Słabiorowice, Siedlemin, Siemianice, Smogorzewo, Stoleżyn, Strzawekowo, Szymanowo, Szymankowo, Turew vel Turwia, Wyków, Wytaszycy, Wierzonka, Wisniewo, Wituchowo, Zakrzewo, Żerniki, Złotniki.

F. na 20 Tal.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat, Termin wylosowania. Rows include Bąblin, Chociszewice, Chorynia, Chwałkowo, Czarnotki, Czerniejewo, Dłonie, Dakowy mokre, Dąbrowa, Dłonie vel Dłonie, Drzewce i Czar-kowo, Dziewierzewo, Gembice, Gola, Goleńczewo, Górka, Górka Kociałkowa, Gościeszyn, Glinno, Grąblewo, Grzymysławice.

F. na 20 Tal.

Table with columns: Nr. list. zast., Dobra, Powiat. Rows include Bednary, Boguszyn, Czerminek, Czerniejewo, Czarnotki, Czacz, Chrzan, Dłonie, Drobnin, Długie, Dłoń vel Dłonie, Dzienczyno, Drzewce i Czar-kowo, Daleszyn, Doleczyn, Dąbrowa, Glinno, Grzymysławice, Gościeszyn, Gwiazdowo, Gołaszyn, Gorzewo, Gryżyna, Gorastowo, Galewo, Jaroszewo, Kotowiecko, Krzeslice, Kunowo, Kuklinowo, Kwiatkowo I. i II., Lipnica, Legniszewo, Lubosz, Lipno, Miaskowo, Miaszowice, Murzynowo kościelne, Nietrzanowo, Nieszawa, Ninino, Owinska, Osiek, Oborzysko, Odroważ, Popowo tomkowe, Prusim, Potrzonowo, Parzczewo i Kotsz, Pijanowice, Padniewo, Rokitnica, Rostworowo, Swidnica II., Siekowo, Strzdzewo, Siemianice, Stawiany, Tunowo, Trzebaw, Ujazd i Łęka mała, Węgry II., Wysocko wielkie, Wierzyce, Wyganowo, Wszolów.

| Nr. list. zast. | Do bra. | Powiat.          | Termin wylosowania. |
|-----------------|---------|------------------|---------------------|
| 56              | 4026    | Jasienie         | BN.50               |
| 28              | 2587    | Jarogniewice     | dito                |
| 25              | 4517    | Kaczkowo male    | BN.60               |
| 18              | 3776    | Kakolewo         | dito                |
| 19              | 3777    | dito             | dito                |
| 61              | 1779    | Karniszewo       | dito                |
| 98              | 4289    | Kawcze           | BN.60               |
| 60              | 3949    | Kazmierz         | SJ.56               |
| 31              | 4510    | Kleparz I.       | BN.60               |
| 11              | 2480    | Koninko          | BN.57               |
| 81              | 1920    | Konino           | SJ.60               |
| 66              | 929     | Kosowo           | dito                |
| 31              | 1275    | Koronowo         | dito                |
| 13              | 3751    | Krzesiny         | BN.60               |
| 96              | 567     | Kromolice        | SJ.60               |
| 120             | 2838    | Kuklinowo        | BN.59               |
| 25              | 2491    | Kunowo           | SJ.60               |
| 28              | 2494    | dito             | BN.60               |
| 86              | 4346    | Lewkovo i Karski | dito                |
| 36              | 3336    | Lissowski        | SJ.58               |
| 23              | 1600    | Lubonia          | BN.60               |
| 50              | 318     | Ludomy           | SJ.58               |
| 87              | 1653    | Lubczyn          | SJ.60               |
| 42              | 587     | Lulin            | BN.58               |
| 30              | 4054    | Lutynia          | BN.60               |
| 31              | 1775    | Lawki            | dito                |
| 47              | 3027    | Lubowo           | dito                |
| 23              | 3641    | Lubowko          | dito                |
| 28              | 1848    | Miaskowo         | Kościan             |
| 32              | 628     | Mierzewo         | Gniezno             |
| 42              | 1250    | dito             | Krobia              |
| 86              | 2398    | Mielzyn          | Gniezno             |
| 60              | 935     | Morkowo          | Wschowa             |
| 129             | 4092    | Owińska          | Poznań              |
| 57              | 3528    | Ostrobudki       | Krobia              |
| 15              | 1425    | Ostrowite        | Mogilno             |
| 22              | 2855    | Ostrowieczno     | Śrem                |
| 61              | 3380    | Padniewo         | Mogilno             |
| 128             | 671     | Pogrzybowo       | Odolanów            |
| 138             | 681     | dito             | dito                |
| 35              | 2474    | Poklatki         | Środa               |
| 36              | 2503    | Popówko          | Oborniki            |
| 41              | 3400    | Popowo tomkowe   | Gniezno             |
| 34              | 2472    | Przystanki       | Szamotuły           |
| 28              | 3102    | Radłowo          | Września            |
| 15              | 1878    | Rakówka          | Śrem                |
| 32              | 1883    | Rokitnica        | Poznań              |
| 33              | 1884    | dito             | dito                |
| 29              | 2782    | Ruchocino        | Gniezno             |
| 44              | 2974    | Skórki I. i II.  | Wagrowiec           |
| 61              | 366     | Siedmiorogowo    | Krotoszyn           |
| 27              | 3348    | Smielowo         | Szamotuły           |
| 28              | 4436    | Sworowo          | Krobia              |
| 128             | 4402    | Tursko           | Pleszew             |
| 72              | 634     | Wiśniewo         | Wagrowiec           |
| 30              | 1529    | Winnogóra        | Środa               |
| 121             | 4143    | Wierzonka        | Poznań              |
| 35              | 2412    | Wolanki          | Gniezno             |
| 23              | 2831    | Wyków            | Krotoszyn           |
| 92              | 1036    | Wróblewo         | Szamotuły           |
| 100             | 795     | Zakrzewo         | Pleszew             |
| 29              | 1737    | dito             | Gniezno             |
| 82              | 1991    | Zadory           | Kościan             |
| 57              | 522     | Zrenica          | Środa               |

ników gospodarskich, aby do Towarzystwa przystąpili, bo tylko prawdziwi członkowie onego będą mieli sposobność korzystać z jego dobrodziejstw.

Poznań, 11 czerwca 1862.

**Komitet wzywający:**  
**M. Bniński, A. Jaraczewski,**  
**R. Giersch.**

Co tylko wyszły i są do nabycia przez wszystkie księgarnie:

### NAJWAŻNIEJSZE PRAWA

tyczące się

## Wielkiego Księstwa Poznańskiego

zebrał i wydał

**Stanisław hr. Skórzewski.**

Cena 25 sgr.

Oddział I. Dokumenta tyczące się praw międzynarodowych, narodowości i języka itd. Oddział II. Dokumenta tyczące się sądownictwa. Oddział III. Dokumenta tyczące się administracji. Oddział IV. Dokumenta tyczące się szkół.  
**Ludwik Merzbach.**  
[1809]

Co tylko wyszło i jest do nabycia w wszystkich księgarniach Poznania (także u Langiego w Gnieźnie, Priebatscha w Ostrowie, Günthera w Lesznie, Putyatycznego w Pleszewie):

### DAWNA POLSKA

ze stanowiska chrześcijańskiego rozważana

przez

**Marcellego Dłużniewskiego.**

Cena 9 złp.

Już od lat wielu nie wyszło dzieło tak nadzwyczajnej wagi, jak wyżej wzmiankowane, i dzieło to nieomieszka też wywrzeć wielkiego wrażenia.  
[1778]

**POSTĘP**, pismo malownicze, oświadczenie przemysłowej, sztukom pięknym i rozrywce poświęcone, zacznie wychodzić od 1 października b. r. Rok 3 (trzy razy na miesiąc), bez podwyższenia dotychczasowej przedpłaty. Obejmować będzie: Żywoty sławnych społecznych Polaków z portretami, rozprawy społeczne, wynalazki, zjawiska przyrody, powieści, przegląd literacki, opisy i podróże, kronikę polityczną i karykatury. Przedpłata roczna wraz z przesyłką pocztową 4 tal., półroczna 2 tal. Dla regularności i spiesznej ekspedycji zalecamy Sz. abonentom prenumerować bezpośrednio w redakcyi Postępu w Wiedniu. Alsergrund 102.

W téże redakcyi jest do nabycia Karta dawnej Polski, oprawna, za cenę 3 tal. [1835]

### Wielka aukcja obrazów olejnych.

W poniedziałek, 17 czerwca r. b. od godziny 11 przed południem sprzedawać będę w lokalu aukcyjnym przy ulicy Magazynowej nr. 1.

### nadzwyczaj piękny zbiór obrazów

składający się z krajobrazów szwajcarskich, zwierząt, obrazów bitew, pomiędzy temi potyczka kawaleryi szwedzkiej przeciw Polakom uznanych mistrzów, oryginały Gierschera, Wahla itd. publicznie więcéj dającemu za gotowiznę. Wszystkie obrazy są oprawne jak najwspanialej w ramy Baroque i kwalifikują się zarazem pod względem artystycznego wykonania do świetnego przyozdobienia salonów. W poniedziałek, d. 17 czerwca od godziny 8 z rana można obrazy te oglądać.

### ZOBEL,

[1804] król. komisarz aukcyjny.

Inspektor gospodarczy, który jako taki kilka lat w Szląsku i w Wielkiem Księstwie Poznańskiem, a naostatku od trzech lat w dobrach Stawiszynskich w Polsce obowiązki pełnił, poszukuje dla zaszyłych okoliczności od św. Jana b. r. dalszej posady w Wielkiem Księstwie Poznańskiem lub też w Polsce. Bliższą wiadomość udzieli pan Weltinger, fabrykant pojazdów w Poznaniu na Wielkich Garbarach.  
[1697]

Folwark Syberya pod Wrześnią, składający się z sto mórg, jest do wydzierżawienia od św. Jana r. b. na lat trzy. O bliższych warunkach dowiedzieć się można w Bagrowie pod Środą.  
[1775]

Dom. Wargowo pod Rokitnicą potrzebuje gorzelnego nieznanego od św. Jana ale z kaucją 100 tal.  
[1824]

Mała kamienica z ogrodem na Półwiejskiej ul. nr 33 zamieszkała przez stolarza pana Bittmann, jest od św. Michała całkowicie do wydzierżawienia, warunków dowiedzieć się można w Hôtel du Nord w Poznaniu.  
[1686]

### Fotografie

w jakiejbądź wielkości czarne, akwarelowe i olejne poprawnie wykonane po umiarkowanych cenach, również portrety wizytowe trafnie i dobrze wykonane poleca tuzin za 3 tal.

**Engelmann,**

Ulica Wilhelmowska. 8. fotograf. [1660]

Od św. Jana r. b. znajdzie u mnie pomieszczenie kucharz bezenny.

Łaszczyn pod Rawiczem.

[1816]

**L. Sezaniecki.**

O nowe arkusze kuponowe do polskich listów zastawnych wystara się jak najtaniej  
**B. Seegal,** kantor wekslowy przy ul. Szerokiej nr. 1.  
[1825]

### Dla posiadzicieli gorzeln.

Ponieważ od kilku lat kartofle z jednej strony przez zarazę, z drugiej przez niedostateczne dojrzanie przy obecnie istniejącem zacieraniu w wielu gorzelniach odpowiedzialnej nieprzynosiły korzyści utworzyłem nowy system zacieru, podług którego zbolełe lub wodnité kartofle, nader korzystnie mogą być użyte, a ztąd daleko większy dochód w okowicie przynoszą, jak dotąd możebnym było. System ten zacieru nawet przy mącztych kartoflach przynosi znaczne korzyści i w ogóle większy zysk w okowicie i kaźdocznie nader czysty ciekopłynny zacier osiąga się.

Panowie posiadziciele gorzeln na to zwyczajają raczą mnie łaskawie zawiadomić, poczem gruntowny opis rzeczonoego systemu celem zdania opinii przedłożę. Listy do mnie upraszam łaskawie pod mym adresem poste restante Gostyn przesyłać.

Gola pod Gostyniem.

**Hepke,**

Technik gorzelnictwa.

[1830]

Ponieważ z naszego miasta oddala się na 1 lipca nasz jedyny cukiernik, zyczymy sobie, iżby na jego miejsce i w jego bardzo korzystnie położone pomieszkaniu jak najprędzej inny cukiernik się sprowadził.

Koźmin dnia 6 czerwca 1861.

[1715]

**Kilku obywateli.**

Swoj obficie zaopatrzony

### skład cygar hamburskich

i importowanych po wszelkiej cenie poleca ręcząc za najsurowszą rzetelność

[1787]

**S. Calvary.**

## Skład mebli, zwierciadeł i towarów wyścielanych

### B. NEUGEBAUERA

Wielkie Garbary nr 52. poleca się przy jak najtańszych cenach pod gwarancją do łaskawego uwzględnienia.  
[1814]

### Lilionese



która w dwóch tygodniach nastąpić powinna, i zwraca pieniądze, gdyby skutek nie nastąpił.

Ażeby zapobiedz pomyłkom, zważać należy dokładnie ze na etykietce wyrażone być musi: **Rothe et Comp.**

Cena za całą butelkę talara.

### Pomada dopomagająca do zarostu brody

za puszkę talara.

Środek ten wciera się codziennie raz z rana w ilości dwóch ziarenek grochu w miejsca te, gdzie zarost wyrość ma i w 6 miesiącach wy-daje zupełny mocny zarost. Środek ten jest tak skuteczny, że u młodzieńców 17letnich, wcale jeszcze nie zarastających, w wyżéj oznaczonym czasie zarost wychodzi. Ze pewny skutek gwarantuje fabryka Rothe et Comp. w Berlinie, Kommandantenstrasse 31.

Wyłączny skład znajduje się w Poznaniu u pana **Mögelina,** przy ulicy Wrocławskiej nr. 9.  
[1473]

**Prawdziwe guano peruwiańskie** bezpośrednio sprowadzone od Ant. Gibbs et Sons.

saletre z Chili i wszelkie inne środki mierzwienia poleca jak najtaniej **S. Calvary.** [1785]

**Tekturę na dachy** pod gwarancją bezpieczeństwa od ognia, prawdziwy **Portland Cement** dostać można u

[1786]

**S. Calvarego.**

Na pobocznym folwarku w Meclinie pod Śremem, odbędzie się licytacja dnia 20 t. m. o godzinie 9 rano, na 13 krów, 1 stadnika, 3 wolce zdadne do zaprzęży, 6 sztuk młodocianego bydła, 6 źrebiąt i sprzęty gospodarcze.  
[1714]

**Zeolitową tekturę kamienną do pokrywania dachów** wybornéj jakości polecam po cenach fabrycznych i podejmuję się całkowitego pokrycia dachu pod gwarancją.

**Węgla kamienne, smoła i Portland Cement** jak najtaniej u **Rudolfa Rabsilber.**

[1445] spedytora przy ul. Szerokiej 20

### Drabin żniwnych

dostać można w składzie drzewa budowlowego i porządkowego wdowy

**B. Kantorowicz,**

przy ul. Garbarskiej 48, naprzeciwko hotelu pod czarnym Orłem i przy placu Bernardyńskim.  
[1821]

### Lód

w kawałkach od 1 sgr. jako téż węborkami po złotemu sprzedaje

[1731]

**J. Jagielski,** aptekarz, w Rynku nr. 41.

### Sok malinowy z cukrem

w fiaskach kwartowych po 25 sgr. lub funtami po 8 sgr. sprzedaje

[1632]

**J. Jagielski,** aptekarz w Rynku nr. 41.

### Wody mineralne

świeże,

Karlsbadzką Mühl, Schloss i Sprudel, Kissinger Rakoczy, Marienbadzką Kreuz, Salzbrunnska, Iwonicka, Szczawnicka, Egerska Franz i Salz, Krankenheil itd. podług mego cennika poleca **J. Jagielski,** aptekarz, w Rynku nr. 41.  
[1732]

### Sikawki do gaszenia ognia

wielkie i male z siłą ogromną, najlepszej konstrukcyi, są znów w zapasie w fabryce aparatów, wyrobów miedzianych i mosiężnych, **J. Krysiwicza.** Garbary nr. 10, obok hotelu Czarnego Orła.  
[1772]

aby takowe do naszej kasy złożyli i przypadający za nie kapitał odebrali, nadmienając, że według wspomnianego rozkazu gabinetowego prekluzya z prawem realnem do wyrażonej w niezłożonych listach zastawnych hipoteki szczególnej wyrzeczona i waluta do naszego depozytu wzięta została. Poznań, dnia 4. Czerwca 1861.  
Dyrekcya Jeneralna Ziemstwa.

### Ogłoszenie.

[1811]

Jak wiadomo, zawiązało się w Poznaniu dla W. Ks. Poznańskiego Stowarzyszenie, celem wspierania urzędników gospodarskich. Dobroczytna działalność tego Towarzystwa zawiśla od istnienia filialnych lub powiatowych stowarzyszeń, jako organiczne narzędzia głównemu towarzystwu służące.

Wszystkie prawie powiaty W. Ks. Poznańskiego swe filialne Towarzystwa już ukonstytuowały, tylko pow. poznańskiemu pozostaje jeszcze do samo uczynić.

W tym więc zamiarze podpisani wzywają niniejszem wszystkich posiadzicieli dóbr, szanownych duchownych i urzędników gospodarskich w powiecie poznańskim,

aby się w niedzielę d. 23 bm. po południu o 3 godzinie tu w małej sali Bazaru licznie zgromadzić zechcieli do utworzenia dotychczas jeszcze nie będącego Towarzystwa pow. poznańskiego.

W szczególności nadmieniam się, że zebrań wspomnianemu ustawie organizacyi Towarzystwa do przyjęcia przedłożoną będzie, a po przyjęciu onéjże, nastąpi wybór dyrekcji powiatowej i delegacyi, która ma mieć udział głoszący na walnem zebraniu centralnego towarzystwa w dniu 30 b. m.  
Żywym jest interesem ekonomów i urzęd-

# Wielki instytut muzykalniow Ed. Bote i G. Bock,

król. nadwornych handlarzy muzykaliami. **Poznań**, ulica Wilhelmowska 21. rozszerza się ciągle przez tygodniowe nadsyłki, tak, że wszelakim wymaganiom odpowiedzieć jest w stanie.

**Abonament pod jak najkorzystniejszymi warunkami codziennie rozpocząć można.**

**Skład muzykaliow** zaopatrzone jest w **jak największy dobór.** [1839]

## Dla cierpiących na oczy.

Niżej podpisani polecają swój wielki skład **instrumentow optycznych, matematycznych i fizycznych**, mianowicie zwracamy uwagę cierpiących na oczy na nasze doskonałe azurowo-niebieskie szkła do ócz i okulary konserwatywne dla krótko, daleko i słabo widzących, które nietylko wzmacniają wzrok lecz i w najpóźniejszą starość go utrzymują.

Doskonałość okularow tych uznali chlubnie tak tutejsi jak i zagraniczni lekarze, oraz i wielu cierpiących na oczy, którzy publicznie zaświadczyli, że używanie tych szkieł wzrok ich wzmościło.

Zamiejscowych upraszamy uprzejmie, ażeby nam piśmiennie podać zechcieli, czy już okulary używali, czy takowe do czytania, prac ręcznych, albo do daleko widzenia służyć mają.

Daliej polecamy lornety w najnowszych modelach, szkiełka teatrowe, dalekowiedze z 6 szklami achromatycznymi, które na kilka mil odlegle przedmioty dobrze i wyraźnie rozpoznawac dozwolają, lupy, mikroskopy, kompas, reiszugi, wagi złota i zboża, barometry itd.

## Posiedzieliow gorzelniow

zwracamy uwagę na nasze dokładnie sporządzone manometry, próbomierze siodu, cukromierze, wszelkie gatunki areometrów i alkoholometrów, i sprzedajemy takowe po jak najtańszych cenach.

**Bracia Pohl**, optycy, ulica Wilhelmowska nr. 9. naprzeciw hotelu [1848] Drezdeńskiego.

**10% niżej cen po których się sprzedaje.**

# A. Cohn,

przy ulicy Nowej nr. 3 obok Bazaru.

Z powodu przeniesienia składu zupełna wyprzedaż wszelkich w wielkim doborze na składzie się znajdujących najmłodniejszych ubiorow męskich, jako to: czamarek, żakiet, surdutow latowych, spodni, kamizelek itd. po stałych cenach **10% niżej** zwyczajnych cen, po których się sprzedaje.

# A. Cohn,

ulica Nowa nr. 3 obok Bazaru.

**10% niżej cen po których się sprzedaje.** [1837]

Panna wydoskonalona w hańcie i innych ręcznych robotach, życzy sobie przyjac miejsce za towarzyszkę od każdego czasu. Blizszą wiadomosc w ekspedycyi Dzien. Poz. (1849)

**Przyjacielom w odległości zamiast listow:** W tych dniach wypelniam mój i Wasz slub i, jezeli Bóg pozwoli, robie od 14 do 20 bm. pielgrzymkę do stolicy Naszej Królowy Polskiej na Jasna Góre do Czeszochowy. [1843]

**X. Napoleon Osmolski.**

## Przy placu Wilhelmowskim przy teatrze

jest kram, oraz z pokojem bilardowym i mieszkaniem, który obecnie cukiernik Dietz zamieszkuje, od sw. Michała b. r. w calosci lub z osobna do wynajęcia. [1842]

**Louis Falk.**

Przyjemne pomieszkanie, polaczone z pieknym warsztatem slusarskim, w którym rzemiosło to od 50 lat prowadzono, jest do wynajęcia. Blizszych szczegolow udzieli gospodarz przy ul. Wroclawskiej nr. 5. [1844]

## Fortepian do sprzedania.

Fortepian mahoniowy nowej budowy, slawnej fabryki **J. B. Wisniewskiego w Gdansk**u, z mocnym i pieknym tonem, jest z powodu wyprowadzenia się do sprzedania za zniżoną cenę talarow 220. — Blizszą wiadomosc powiazć można w eksp. Dziennika i w hotelu Eichborna. [1846]

W kamienicy polozonej przy Wielkich Garbarach 52 jest do wynajęcia od sw. Michała pierwsze pietro. Wszystkie pokoje są odnowione i swiezo tapicerowane. [1813]

## Papier do truciamuch

poleca arkusz po 6 fenygow, 6 arkuszy za 2 1/2 sgr.,

**skład farb**

**Adolfa Asch,**

[1841] ul. Zamkowa 5.

## Pierwszą nadsyłkę tustych sledzi Matjes odebrali

**W. F. Meyer i Sp.,** przy placu Wilhelmowskim 2.

[1847]

## Prawdziwą uzdrawiającą homeopatyczną kawę

wedle przepisu dra Artura Lutze poleca **Izydor Appel,** obok banku królewskiego.

[1560]

We wtorek dn. 18 czerwca przybede z transportem krów i cielat z legu noteckiego na sprzedazpociagiem wieczornym do hotelu Budwiga.

[1817] **Wilhelm Hamann.**

## Poczty osobowe

odchodzace z Poznania

- do Strzalkowa, na Swarzedz, Kostrzyn, Nekla i Wrzesnia o g. 12 m. 30 w nocy, z Strzalkowa odchodzi zaraz do Slupcy i Warszawy,
- z Wrzesnia odchodzi na Pogorzelic do Krotoszyna;
- do Skwierzyn, na Tarnowo, Bytyń, Pniewy, i Górzyn o godz. 6 min. 30 rano,
- z Pniew do Lwówka, Trzciana, Brój, Swiebodzina i Dusznik,
- z Górczyna do Międzychodu,
- z Skwierzyn do Landsbergu n. W.;
- do Trzemeszna (Torunia), na Swarzedz, Kostrzyn Wierzyce i Gniezno o g. 8 z rana,
- z Kostrzyna do Nekli, Wrzesni i Czarniejewa, z Gniezna do Witkowa i Klecka,
- z Trzemeszna do Kwieciszewa, Strzelna, Inowroclawia, Gniewkowa, Torunia;
- do Krotoszyna, na Kórnik, Srem, Dolsk, Borek i Koźmin o godz. 8 z rana,
- z Sremu do Zaniemyśla,
- z Krotoszyna do Zdun, Freiban i Milicza;
- do Kargowy, na Steszewo, Grodzisk, Rakoniewice i Wolszyn o godz. 8 z rana,
- z Steszewa do Buku,
- z Grodziska do Nowego Tomysla,
- z Rakoniewic do Wielichowa, Smigla,
- z Wolszyna do Zbaszyna;
- do Nakla, na Owinska, Mur. Gosline, Rogozno, Wągrowiec i Kcynia o godz. 9 z rana,
- z Rogozna do Obornik,
- z Wągrowca do Golańczy;
- do Pleszewa, na Swarzedz, Kostrzyn, Srode, Nowemiaso i Jarocin o godz. 10 min. 30 z rana,
- z Kostrzyna do Pobiedzisk,
- do Gniezna, na Swarzedz, Kostrzyn i Wierzyce o godz. 1 min. 30 po poludniu,
- z Gniezna do Gasawy, Znina, Szubina; w pon., srod., piat. do Klecka, Lopienna, Janowca, Srebrnogory;
- do Obornik o godz. 6 min. 30 po poludniu,
- z Obornik do Polajewa i Ryczywoła;
- do Cylichowy, na Steszewo, Grodzisk, Rakoniewice, Wolszyn i Kargowę o godz. 6 min. 45 wiecz.,
- z Cylichowy do Swiebodzina, Zielonogory;
- do Skwierzyn o godz. 7 min. 30 wiecz.,
- z Pniew do Lwówka, Nowego Tomysla, Zbaszyna, Babimostu, Cylichowy,
- z Górzyna do Międzychodu, Sierakowa, Pszczewa, Międzyrzecza,
- z Skwierzyn do Bledzawa;
- do Krotoszyna o godz. 8 wiecz.,
- z Kórnik do Zaniemyśla,
- z Sremu do Ksiaż,
- z Dolska do Gostynia, Krobi, Sarnowy, Rawicza,
- z Koźmin do Dobrzyca,
- z Krotoszyna do Zdun, Freyhan, Milicza, Sulmierzy;
- do Ostrowa, na Swarzedz, Kostrzyn, Srode, Nowemiaso, Jarocin, Pleszew i Sobotkę o godz. 9 wiecz.,

z Srody do Zaniemyśla, z Nowogomiasa do Zerkowa, z Jarocina do Góry, Jaraczewa, Borku, z Ostrowa do Antonina, Ostrzeszowa, Kępna, Kalisza, Skalmierzy, do Wągrowca, na Owinska, Mur. Gosline i Rogozno o godz. 10 min. 30 wiecz., z Mur. Gosliny do Skokow, z Rogozna do Budzyna, Chodzieza, Ujscia, Pily, do Trzemeszna (Torunia) o godz. 12 wiecz., z Gniezna do Trzemeszna, Kwieciszewa Strzelna, Inowroclawia, Gniewkowa, Torunia.

## Przybyli do Poznania.

Dnia 15 czerwca.

Bazar: Wl. dobr. Mozycki z Czernikowka, Dabrowski z Winnegory, Malczewski z Kruchowa, i Taczanowski z Pogorzeli.  
Hotel du Nord: Wl. dobr. pani Wilczyńska z Krzyzanowa, wl. dobr. Lipski z Lewkowa, Zakrzewski z Zabna, pulkownik Borowski z Glogowy i budowniczy Rochlitz z Berlina.  
Mylusa Hotel Drezdeński: Hr. Taczanowski z Taczanowa, adjutant Bilow z Rosztoku i Schulz z Berlina, wl. dobr. Witte z Bogdanowa, landrat Kühne z Mogilna, kupcy Clohn z Schwerina, Selinger z Schneeberga, Rust i Guricke z Berlina.  
Gehmiga Hotel Francuski: pani Hilbert z Chwalkowa, i kupiec Glückson z Warszawy.

## Wiadomości handlowe.

### Stowarzyszenie kupieckie w Poznaniu.

Dnia 15 czerwca.

Zyto: slabo się tuzymalo w cenie, na czerw.-lip. 41 pl., 41 1/2 ząd., lip.-sier. 41 1/4 ząd., sier.-wrz. 41 1/2 ząd., 41 1/2 pl., wrz.-paźd. 41 3/4 tal. ząd. Okowita: bez obrotu, z becaka na czerw. 17 1/2 ząd., 17 1/2 pl., lipiec 17 1/2 pl., 17 1/2 ząd., sierp. 18 ząd., 17 1/2 pl., wrzes. 18 pl., 18 1/2 tal. ząd.]

Berlin, 14 czerwca.

Pszenica: w miejscu 25 szefli 66—80 tal. wedle jakosci. Zyto: wypow. 2000 centn., w miejscu 2000 funtow 40 1/2—42, na czerw. i czerw.-lipiec 42—1/2—1/4, lip.-sier. 42 1/2—3/4—43, sier.-wrz. 43 1/2—1/4—1/2, wrz.-paźd. 43 3/4—44—1/4, paź.-list. 44—1/2 tal. pl. Jęczmień: wielki 25 szefli 37—46 tal. Owies: na dalszą odstawę nieco nizsze ceny, w miejscu 1200 funtow 22—26, na czerw. i czerw.-lip. 22 1/2—1/4, lipiec-sier. 22 1/2, wrz.-paź. 23 1/2 pl., paź.-list. 23 1/2 tal. ząd. Olęj rzepiowy: w miejscu 100 funtow bez becaki 11 1/2—1/4, na czer. i czer.-lip. 11 1/4, lip.-sier. 11 1/2—1/3, wrz.-paźd. 11 1/2—1/3, paź.-list. 11 1/2—1/3 tal. pl. Olęj lniany: w miejscu 10 3/4 tal. Okowita: wyp. 40,000 kwart, w miejscu 8000% Trall. bez becaki 18 1/2, z becaka 18 1/2, na czerw. i czerw.-lipiec 18 3/8, lip.-sier. 18—1/2—1/4, sierp.-wrz. i wrz.-paź. 18 1/2—1/4, paź.-list. 17 1/2—1/4—1/2 tal. pl.

Wroclaw, 14 czerwca.

| Na targu:      | piekna sgr. | śred. sgr. | posled. sgr. |
|----------------|-------------|------------|--------------|
| Pszenica biala | 88—92       | 85         | 70—80        |
| zolta          | 84—89       | 82         | 70—78        |
| Zyto           | 62—64       | 60         | 55—58        |
| Jęczmień       | 51—54       | 48         | 40—44        |
| Owies          | 33—34       | 31         | 28—30        |
| Groch          | 61—63       | 60         | 52—58        |

Na giełdzie: Zyto: nieco mocniej się trzymalo w cenie, na czerw. 46 3/4, czerw.-lipiec 45 3/4, lip.-sier. 45 1/2—1/4, sierp.-wrzes. 44 1/4, wrz.-paźd. 43 1/2—3/4—44 tal. pl. Olęj rzepiowy: w miejscu 11 1/2 pl., na czerw. i czer.-lip. 11 1/2, lip.-sier. 11 1/2 ząd., wrzes.-paźd. 11 1/2 tal. pl. Okowita: ceny nizsze, w miejscu 19 1/2, na czerw. i czerw.-lipiec 18 3/8, lip.-sier. 18 1/2, sierp.-wrzes. 19 tal. ząd.

Szczecin, 14 czerwca.

Na targu: Pszenica węcpiel 76—85, Zyta: 42—45, Jęczmień: 34—40, Owies: 22—28, Groch: 42—48 tal. Perki: 16—20 sgr. szefel, Siano 15—20 sgr. centn., Słoma: kopa 5—1/2 tal.

Bydgoszcz, 14 czerwca.

Pszenica: 54—71. Zyto: 31 1/2—38. Groch: 32—38. Jęczmień: wielki 30—36, mały 23—25. Owies: szef. 22—25. sgr. Okowita: 8000% Trall. 20 tal. Perki: szefel 20 sgr.

| Kurs giełdy w Berlinie dnia 14 czerwca. |       |           |           | Kurs giełdy w Wroclawiu dnia 14 czerwca. |       |           |           |
|---|-------|-----------|-----------|--|-------|-----------|-----------|
| Papier                                  | %     | sz. dano. | pl. cono. | Papier                                   | %     | sz. dano. | pl. cono. |
| Papier pruskie                          |       |           |           | Papier pruskie                           |       |           |           |
| Pozycz. dobrow.                         | 4 1/2 | —         | 101 1/8   | Pozn. Fryd.-Wilh.                        | 4 1/2 | —         | 100 3/4   |
| — rząd.                                 | 4 1/2 | —         | 102 1/8   | Górn.-Szl. Lit. A.                       | 3 1/2 | —         | 82 1/2    |
| — 1859.                                 | 5     | —         | 107 1/4   | — Lit. B.                                | 4     | —         | 90 3/4    |
| — 1856.                                 | 4 1/2 | —         | 102 1/8   | — Lit. D.                                | 4     | —         | 79 1/4    |
| — 1858.                                 | 4     | —         | 98 1/4    | — Lit. E.                                | 3 1/2 | —         | 97 1/2    |
| — prem. 1855.                           | 3 1/2 | —         | 125       | — Lit. F.                                | 4 1/2 | —         | —         |
| Obliż. dlugu skarb.                     | 3 1/2 | —         | 88 3/4    | Starog.-Pozn.                            | 4     | —         | 96        |
| — Marchii.                              | 3 1/2 | 87 1/2    | —         | — II. Em.                                | 4 1/2 | —         | —         |
| Listy zast. March.                      | 3 1/2 | —         | 91 1/2    | Kurs giełdy w Wroclawiu                  |       |           |           |
| — Prus Wsch.                            | 3 1/2 | —         | 85 1/2    | Papier i pieniadze.                      |       |           |           |
| — — — — —                               | 4     | —         | 95 1/2    | Dukaty.                                  | —     | —         | 94        |
| — Pomor.                                | 3 1/2 | —         | 89 3/8    | Frydrychsдоры.                           | —     | —         | 108 3/4   |
| — W. Ks. Pozn.                          | 4     | —         | 101       | Lujdory.                                 | —     | —         | —         |
| — (nowe)                                | 3 1/2 | —         | 95 1/2    | Polskie bil. bank.                       | —     | 86 3/4    | —         |
| — (nowe)                                | 4     | —         | 92 1/8    | Austr. banknoty.                         | —     | 72 1/3    | —         |
| Szlaskie.                               | 3 1/2 | —         | 90        | Nowa Waluta Austr.                       | —     | —         | —         |
| — gwar. B.                              | 3 1/2 | —         | 84 1/2    | Wroclaw. obl. miejskie                   | 4     | —         | —         |
| — Prus Zach.                            | 3 1/2 | —         | 84 1/2    | Poznan. List. Zast.                      | 4     | —         | —         |
| — — — — —                               | 4     | —         | 95 1/2    | — nowe.                                  | 3 1/2 | —         | 95 1/2    |
| — rent. March.                          | 4     | —         | 88 1/4    | — nowe.                                  | 4     | —         | 92 3/4    |
| — Pomor.                                | 4     | —         | 98 1/4    | — Listy Rent.                            | 4     | —         | 85 1/4    |
| — W. Ks. Pozn.                          | 4     | —         | 85        | Szlaskie Listy Zast.                     | 3 1/2 | —         | 90 3/4    |
| — Pr. Wsch. i Zch.                      | 4     | —         | 97 1/8    | — nowe Lit. A.                           | 4     | —         | 98 3/8    |
| — Nadreńskie.                           | 4     | —         | 97        | — nowe.                                  | 4     | —         | 98 3/8    |
| — Saskie.                               | 4     | —         | 98 3/4    | — Lit. B.                                | 4     | —         | 99 3/4    |
| — Szlaskie.                             | 4     | —         | 87 3/4    | — Lit. C.                                | 3 1/2 | —         | —         |
| Papier zagraniczne.                     |       |           |           | — Listy Rent.                            | 4     | —         | 97 1/8    |
| Austr. metall.                          | 5     | —         | 48 3/4    | — Oblig. prow.                           | 4 1/2 | —         | —         |
| — Pozycz. narod.                        | 5     | —         | 57 3/8    | Polskie Listy Zast.                      | 4     | —         | 84 1/4    |
| — Obligi 250 fl.                        | 4     | —         | 67        | — now. Emis.                             | 4     | —         | —         |
| Rosy. 5 poz. Stiegl.                    | 5     | —         | 87 1/2    | — Oblig. skarb.                          | 4     | —         | —         |
| — 6 poz. Stiegl.                        | 5     | —         | 100 3/4   | — obczastk. a 500 zł.                    | 4     | —         | —         |
|   |       |           |           | Anstr. pozycz. narod.                    | 5     | 57 1/2    | —         |
|   |       |           |           | Minerwy akcyje.                          | 5     | —         | —         |
|   |       |           |           | Szlaski bank.                            | 4     | —         | 82 3/4    |
|   |       |           |           | — tow. assek. ogn.                       | 4     | —         | —         |